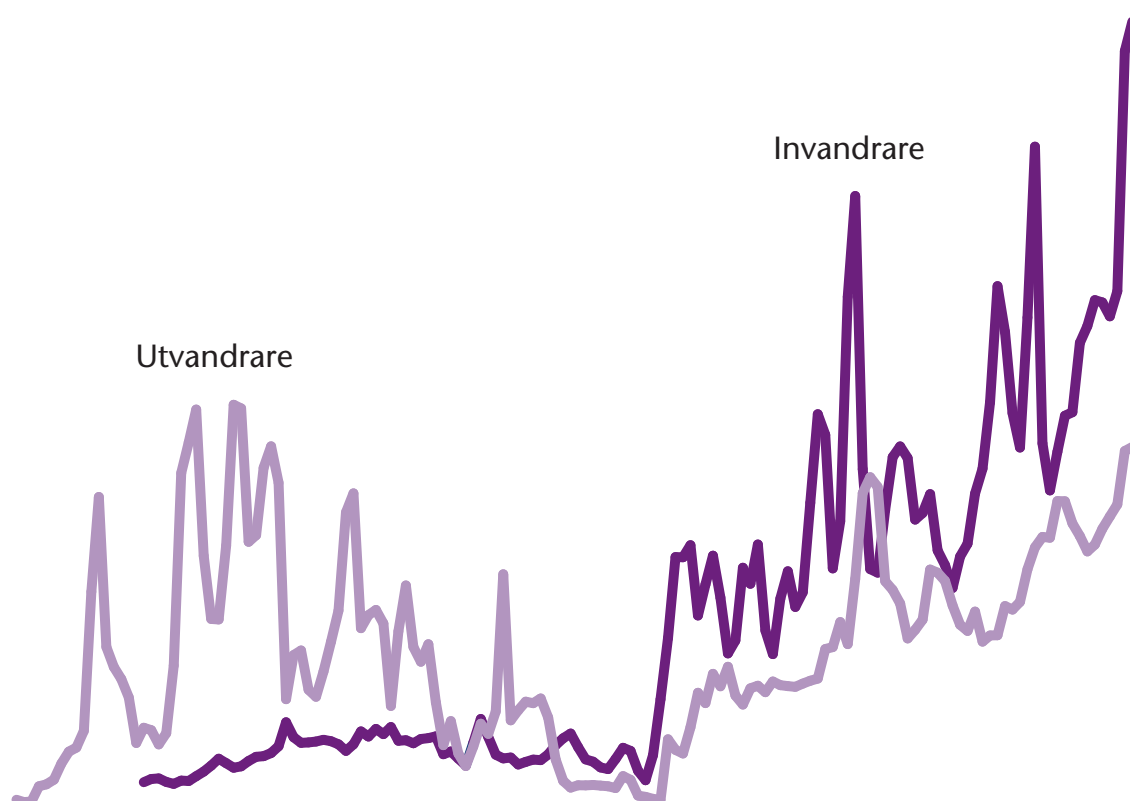

Statistiska centralbyrån

Årsredovisning 2008

In- och utvandringen under 150 år, 1858–2008

Kort om SCB

SCB är en central förvaltningsmyndighet med uppgift att framställa och presentera statistik om olika samhällsområden som underlag för beslut, samhällsdebatt och forskning. Statistiken skall vara opartisk, relevant, tillförlitlig, jämförbar, aktuell och lättillgänglig. Verket ansvarar också för samordning av den officiella statistiken.

Den officiella statistiken publiceras på SCB:s webbplats www.scb.se. Publiceringen sker i form av pressinformation, Statistiska meddelanden (SM), andra tryckta rapporter och i Sveriges statistiska databaser (SSD). Under år 2008 publicerade SCB 120 publikationer och 374 pressmeddelanden. Antalet besök på webbplatsen har på grund av tekniska problem inte kunnat mätas för 2008 men uppgick till 4,3 miljoner året innan och antalet uttag av statistik från Sveriges statistiska databaser var 738 000

Finns inte den statistik man efterfrågar kan myndigheter, organisationer, företag, utredare, forskare med flera beställa specialbearbetningar av den redan befintliga statistiken eller insamling av nya data. SCB utför sådana beställningar som uppdrag

Verksamheten är förlagd till Stockholm och Örebro. Dessutom har SCB intervjuare över hela landet. Antalet anställda den 31 december 2008 uppgick till 1 371.

Verket hade år 2008 en omsättning på drygt 1 028 mnkr varav drygt 512 mnkr avsåg anslagsfinansierad verksamhet och drygt 516 mnkr uppdragsverksamhet.

Årsredovisning 2008

Statistiska centralbyrån
2009

Annual report 2008

Statistics Sweden
2009

Tidigare publicering
Previous publication

Publicerad årligen sedan 1992
Published yearly since 1992

Producent
Producer

SCB, GD-stab
Statistics Sweden, Director General Office
Box 24300
104 51 Stockholm

Förfrågningar
Inquiries

Lena Nordqvist, +46 8 506 942 57
lena.nordqvist@scb.se

Om du citerar ur denna publikation, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Årsredovisning 2008*.

When quoting material from this publication, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Annual report 2008*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB

ISSN 1654-0743 (online)
ISSN 1654-0387 (print)
ISBN 978-91-618-1479-4 (print)
URN:NBN:SE:SCB-2009-X41BR0901_pdf (pdf)

Printed in Sweden
SCB-tryck, Örebro 2009.02

1. GD om 2008

Under år 2008 har SCB firat sitt 150-årsjubileum och bl.a. gett ut en minnesskrift. År 2008 har också varit ett år med fortsatt stark efterfrågan på statistik och med krav på både ny och förbättrad statistik. Mycket av anpassning och utveckling av statistiken har skett med särskilt fokus på arbetsmarknaden och nya indikatorer för att belysa effekt och utfall i arbetsmarknadspolitik. Den ekonomiska statistiken har också stått i fortsatt fokus. I stort har SCB klarat att fullfölja sin uppgift och levererat statistiken i tid och med bra kvalitet. Bilden av SCB är också positiv enligt genomförda kundmätningar. En mycket negativ händelse under året var dock felet i KPI med efterföljande diskussioner i media. SCB har genomfört en analys av händelsen och en översyn av produktionssystemen för att säkerställa att det inte upprepas. En rapport om händelsen med vidtagna och planerade åtgärder har lämnats till regeringen.

Det gångna året har inneburit ett omfattande internt förändringsarbete genom införandet av en processororienterad organisation med nya arbetsformer och rutiner. Den nya organisationen är nu på plats. Detta arbete syftar till, där så är lämpligt, att för statistikproduktionsprocessen ta fram och fastställa standardiserade verktyg och metoder samt rutiner för kvalitets-säkring och utvärdering. Målet är att förverkliga den rationaliseringspotential som den tidigare genomförda omorganisation och förra årets utvecklingsarbete skapade, så att den ska komma såväl SCB som våra kunder till del.

Statistikproduktionen har genomförts enligt plan och detta samtidigt med det tidigare nämnda förändrings- och utvecklingsarbetet.

Den ekonomiska statistiken har varit i fortsatt fokus under året och förbättringarna i enlighet med åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken har fortsatt samtidigt som nödvändiga anpassningar till EU:s regelverk har genomförts. För år 2008 har en anslagsförstärkning erhållits bl.a. för övertagande av uppgifter med anledning av Integrationsverkets nedläggning och för undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF och Barn-ULF).

SCB har under året fortsatt utvecklingsarbetet med ett lägenhetsregister inför kommande Hushålls- och bostadsräkning.

SCB:s årliga mätning visar på en viss ökning av företagens uppgiftslämnarkostnader som nu uppgår till 594 mnkr.

Utvecklingsarbetet har under året fokuserat på förbättringar av den ekonomiska statistiken (Emma-projektet), fortsatt effektivisering av statistikproduktionsprocessen samt omläggning av standarden för näringsgrensindelning, SNI (Operation 2007). Som ett resultat av utvecklings- och förbättringsarbetet har statistikens kvalitet förbättrats i fyra av fem kvalitetsdimensioner enligt SCB:s kvalitetsbegrepp. Punktligheten i publiceringen är densamma som förra året och för 97 procent av produkterna har offentliggörandet skett i enlighet med publiceringsplanen.

Uppdragsverksamheten har ökat under året och uppgår till 516 mnkr. En stor del av uppdragsverksamheten utgörs av produktion av officiell statistik åt andra statistikansvariga myndigheter. SCB möter allt oftare konkurrens i uppdragsverksamheten och detta gäller för alla typer av tjänster.

Den internationella konsultverksamheten har ökat under en följd av år och omfattade år 2008 76 mnkr. Ett 50-tal projekt har varit aktiva under året och dessa har engagerat 18 långtidskonsulter. Ca 375 kortare missioner har genomförts, bl.a. på Balkan, i Sydostasien, södra Afrika och Latinamerika.

Rådet för den officiella statistiken har fortsatt att bedriva ett aktivt arbete för att stärka samordningen av den officiella statistiken. Inriktningen på arbetet under året har bl.a. varit mer enhetlig publicering, kvalitetssäkring och minskade uppgiftslämnarkostnader. Dessa frågor har behandlats i särskilda arbetsgrupper under rådet. De möten, seminarier och konferenser som har arrangerats har haft många deltagare från de statistikansvariga myndigheterna.

SCB deltar aktivt i det internationella statistik-samarbetet med särskilt fokus på arbetet inom ramen för det europeiska statistiksystemet (ESS) som samordnas av Eurostat, men också inom OECD, flera FN-organ och tillsammans med de nordiska statistikbyråerna. Samarbetet inom ESS har bland annat omfattat fortsatt implementeringsarbete avseende uppförandekoden (Code of practice), prioriteringar inom ESS, en ny statistiklag samt det utvecklingsarbete av ESS som utförts av tre Task Forces.

Antalet besök på SCB:s webbplats är fortsatt högt. Därmed befäster sig webbplatsen som den viktigaste kanalen för spridning av statistiken. Det kan noteras att efter en nedgång under år 2007 så har antalet uttag ur Statistikdatabasen åter ökat och uppgick till 738 000. I genomsnitt publicerar SCB ett pressmeddelande per dag.

Den utåtriktade verksamheten är en annan del i SCB:s kontakter med användare och kunder. Aktiviteten har varit hög och under året har ett flertal kurser, seminarier och konferenser genomförts.

Användarnas och kundernas syn på SCB är som tidigare år mycket positiv. Omdömena i SCB:s leveransundersökning visar en liten ökning jämfört med år 2007. Det uppmätta NKI-talet är 74, vilket är en ökning med en enhet jämfört med senaste mätningen för år 2006.

Antalet anställda var vid årets början nästan lika stort som vid årets slut. I genomsnitt under året har antalet anställda i tjänst varit knappt 1 300 personer.

Under år 2008 minskade sjukfrånvaron något. Andelen av sjukfrånvaron som är längre än 60 dagar har även den minskat.

SCB:s intäkter har under de senaste åren successivt ökat på både anslags- och uppdrags-sidan. För år 2008 var ökningen 75 mnkr. De totala kostnaderna har ökat med drygt hälften av intäktsökningen, 40,7 mnkr. Det ekonomiska resultatet enligt företagsekonomiska principer visar ett överskott för hela verksamheten på 9,4 mnkr. Orsakerna till det positiva resultatet är främst en återhållsamhet med rekrytering av personal. Produktiviteten i den anslagsfinansierade verksamheten beräknas ha ökat med 3,4 procent från år 2007 till år 2008. Därmed klarade vi målet i regleringsbrevet.

I enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (SFS 2000:605) överlämnar SCB sin årsredovisning avseende räkenskapsåret 2008.

Stockholm den 16 februari 2009

Mats Wadman

Tf. Generaldirektör

Innehåll

1. GD om 2008	3
2. Uppgifter och mål	7
3. Omvärlden	10
4. Verksamhet.....	12
4.1 Måluppfyllelse	12
4.2 Anslagsverksamhet.....	13
4.3 Uppdragsverksamhet.....	23
4.4 Gemensam verksamhet	30
4.5 Internationellt statistiskt samarbete	35
4.6 Samordning av den officiella statistiken	38
5. Kunder	39
6. Personal	43
7. Ekonomi.....	46
8. Finansiell redovisning	50
9. Ledningsgruppen år 2008	60
10. Insynsrådet år 2008	61

2. Uppgifter och mål

2.1 SCB:s uppgift

SCB är central förvaltningsmyndighet för den officiella statistiken och för annan statlig statistik. SCB ska förse kunder med statistik av god kvalitet som underlag för beslutsfattande, debatt och forskning. Detta innebär att SCB ska

- utveckla, framställa och kommunicera statistik,
- medverka aktivt i det internationella statistiska samarbetet samt
- samordna och stödja det svenska systemet för officiell statistik.

SCB:s verksamhet indelas i två verksamhetsgrenar:

- statistikproduktion
- samordning av den officiella statistiken

Inom verksamhetsgrenen Statistikproduktion ingår den verksamhet för vilken SCB är statistikansvarig myndighet och som är anslagsfinansierad. Där ingår också den verksamhet som SCB utför som avgiftsfinansierade uppdrag.

Verksamhetsgrenen Samordning av den officiella statistiken är helt anslagsfinansierad.

I anslagsrollen har SCB ansvar för att producera officiell statistik inom ett flertal områden. Det gäller de flesta statistikprodukterna inom områdena arbetsmarknad, befolkning, boende, byggande och bebyggelse, handel med varor och tjänster, hushållens ekonomi, levnadsförhållanden, demokrati, miljö, nationalräkenskaper, näringsverksamhet, offentlig ekonomi, priser och konsumtion, utbildning och forskning. I anslagsrollen ska SCB också genomföra andra uppgifter bl.a. ansvara för register och ett vetenskapligt bibliotek.

I uppdragsrollen producerar SCB officiell statistik för andra statistikansvariga myndigheters räkning, bl.a. inom löne-, utbildnings-, transport-, energi-, miljö- och jordbruksområdena samt annan statistik som ligger nära SCB:s kärnverksamhet. SCB genomför även vissa andra uppgifter, bl.a. i samband med företags- och äktenskapsregistren, och bedriver internationell konsultverksamhet.

Verksamhetens omfattning har ökat de senaste åren. Totalt uppgick SCB:s intäkter till 1 028 mnkr år 2008. Knappt hälften av intäkterna avsåg anslagsfinansierad statistikproduktion och drygt hälften uppdragsfinansierad statistikproduktion. Samordningen av systemet för den officiella statistiken svarade för mindre än en procent av intäkterna.

2.2 SCB:s vision

SCB är i världsklass på att förädla data till statistisk information, anpassad till kundernas behov.

2.3 SCB:s verksamhetsidé

SCB förädlar data till statistisk information för kunder med hjälp av hög metodkompetens, brett ämneskunnande och modern teknik och på ett kostnadseffektivt sätt. Statistiken är opartisk, relevant och av god kvalitet samt är baserad på vetenskapliga grunder. Vi underlättar uppgiftslämnandet och skyddar insamlade grunddata. I samverkan med andra utvecklar vi de gemensamma statistiksystemen, både nationellt och internationellt. SCB är en attraktiv arbetsplats och personalen trivs med och på sitt arbete.

2.4 Måluppfyllelse för SCB

Regleringsbrevets mål i sammandrag samt uppnådda resultat

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet.	Statistikens kvalitet har förbättrats i fyra av fem kvalitetsdimensioner. ÅR sid. 19.
Kostnaderna för uppgiftslämnarna ska minska.	Ej uppfyllt, en mindre ökning noteras genom krav på utökade urval till följd av genomförd SNI-revidering och ändrade regler för momsredovisningen. ÅR sid. 21
Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år.	Produktivitetsutveckling för den senaste femårsperioden har varit i genomsnitt 4,9 procent per år och för år 2008 har den varit 6,9 procent. ÅR sid. 48.
Kostnaderna för EU-anpassningen ska finansieras inom anslagsramen.	Uppfyllt enligt arbetsplanen. ÅR sid. 13 och 35.
Samordningen av statistikproduktionen inom SCB ska förbättras.	Under året har utvecklingsarbetet fortsatt i linje med beslutade förändringar för en mer effektiv och standardiserad statistikproduktionsprocess. ÅR sid. 31.
Det är en prioriterad uppgift att förbättra kvaliteten i den ekonomiska statistiken, särskilt nationalräkenskaperna.	Arbetet med att genomföra åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken har fortsatt under år 2008. Speciellt gäller det för utvecklingsarbeten inom indexområdet. ÅR sid. 14.
Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för användarnas behov.	Uppdragsverksamheten har ökat under året främst från departement och myndigheter. ÅR sid. 23.
Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras före annan avgiftsfinansierad verksamhet.	Uppdragsverksamheten har ökat under året främst från departement och myndigheter. ÅR sid. 23.
SCB ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten.	En fortsatt utveckling av simuleringsmodellen FASIT har genomförts. ÅR sid. 28.
SCB ska redovisa bidrag från EU.	Det erhållna bidraget från EU är 11 mnkr.
SCB ska redovisa kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten.	Genomförda mätningar visar genomgående bra betyg. Marginella förbättringar jämfört med föregående år. ÅR sid. 39.
SCB ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten.	Den allmänna inställningen till SCB är positiv med en svagt ökande trend under 2000-talet. ÅR sid. 40.
SCB ska redovisa genomförda och pågående viktiga förändringar i EU-arbetet på statistikens område (i anslutning till årsredovisningen).	Rapporten lämnas i särskild ordning. En redovisning finns också i ÅR sid. 35.
SCB ska redovisa väsentliga förändringar i förhållande till arbetsplanen och åtgärdsplanen för förbättring av den ekonomiska statistiken.	Inga väsentliga förändringar har skett. ÅR sid. 14.

SCB ska redovisa hur analysverksamheten inom den ekonomiska statistiken har bidragit till utvecklingen av den ekonomiska statistikens kvalitet och till spridningen av kunskap om metodfrågor av betydelse för användare och forskare.	Under året genomfördes ett flertal analysprojekt inom nationalräkenskaperna. ÅR sid. 16.
Samordning av den officiella statistiken ska stärka det svenska statistiska systemet och öka användbarheten av den officiella statistiken.	Inriktningen under året har varit fokus på mer enhetlig publicering, kvalitetssäkring och minskade uppgiftslämnarkostnader; se också rapporten Sveriges officiella statistik. ÅR sid. 38.
SCB ska redovisa utgiftsprognos för åren 2008–2011 vid angivna prognostillfällen.	Uppdraget har redovisats i särskild ordning, dnr 2008/554.
SCB ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändring av statistikens innehåll och omfattning genomförs.	SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och med Sveriges Kommuner och Landsting inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet. Dessutom har samråd inom ramen för programråden skett. ÅR sid. 41.
SCB ska leverera nationalräkenskapsdata på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov.	Leveranser har skett enligt reviderad plan.
SCB ska inom ramen för förvaltningsanslaget leverera mikromaterial till Regeringskansliet enligt särskild överenskommelse.	Leveranser har skett enligt avtalad överenskommelse.
SCB ska senast den 31 januari 2008 redovisa en arbetsplan för den anslagsfinansierade verksamheten under år 2008.	Uppdraget har redovisats i särskild ordning, dnr 2008/135.
SCB ska bistå regeringen (Finansdepartementet) i arbetet med att ta fram underlag till regeringens handlingsplan för regelförenkling.	Uppdraget har redovisats i särskild ordning, dnr 2008/1214.
SCB ska bistå Verket för näringslivsutveckling i arbetet med att mäta förändringar av myndighetens föreskrifter och allmänna råd som påverkar företagens administrativa kostnader.	SCB har bistått NUTEK i dess löpande arbete inom området.
SCB ska till Statens folkhälsoinstitut rapportera utvecklingen av bestämningsfaktorer för hälsan inom det egna verksamhetsområdet och bistå institutet med dataunderlag som visar utvecklingen samt rapportera de insatser som genomförts för att påverka utvecklingen.	SCB behövde inte slutföra uppdraget till Folkhälsoinstitutet under 2008 p.g.a. regeringens beslut att skjuta upp den folkhälsopolitiska rapporten till hösten 2010.

3. Omvärlden

En viktig del i beslutsunderlaget i den politiska processen liksom i flera andra sammanhang i myndighets-, kommun- och i den privata sfären är aktuell och tillförlitlig statistik. Statistiken måste därför kontinuerligt utvecklas och anpassas i takt med samhällsförändringarna. Aktiv och systematisk omvärldsbevakning och analys är en grundsten i SCB:s verksamhetsutveckling.

I SCB:s Verksamhetsplan för år 2008 beskrivs ett antal SCB-strategiska frågor och stora framtida utmaningar. Underlaget till dessa utmaningar är bl.a. en genomförd omvärldsanalys. Utmaningarna formulerades på följande sätt:

- 1) Höja kvaliteten i statistiken, särskilt den ekonomiska statistiken, med uppfyllande av de internationella kraven.
- 2) Sänka kostnaderna för uppgiftslämnarna.
- 3) Effektivisera statistikframställningen genom standardiserade processer.
- 4) Utveckla kunddialogen.
- 5) Stärka uppdragsverksamheten.
- 6) Säkerställa framtida kompetensförsörjning.
- 7) Stärka samordningen av den officiella statistiken.

Under året noterade omvärldshändelser relaterade till SCB:s verksamhet kan i de flesta fall kopplas till ovanstående punkter och de har på olika sätt påverkat SCB:s agerande för att utveckla statistiken och SCB:s samspel med uppgiftslämnare och kunder. I det följande ges några exempel på identifierade omvärldsfaktorer.

Beslut av riksdag och regering

Under år 2008 har den förda regeringspolitiken på olika sätt ställt nya krav på statistiken och förändrat förutsättningarna för statistikproduktionen. Regeringens och riksdagens särskilda prioritering av den ekonomiska statistiken har gällt även under år 2008. Andra av regeringen prioriterade statistikområden har gällt arbetsmarknadsfrågor med krav på nya indikatorer för att följa effekten av beslutade förändringar och delar av den sociala statistiken med fortsatta mätningar av levnadsnivåfrågor (ULF) samt jämställdhetsutvecklingen och tidsanvändningen. I dessa utvecklingsfrågor har det varit en löpande dialog mellan SCB och regeringskansliet med särskilda utredningsuppdrag före beslut om genomförda förändringar och ny statistikproduktion.

Regeringen har starkt prioriterat det pågående arbetet med att sänka kostnaderna för företagen som uppgiftslämnare. Denna plan får direkta effekter och ställer krav på en anpassad datainsamling från SCB:s sida och måste ställas mot de samtidigt ökade kraven på den ekonomiska statistiken.

Ett antal myndighetsförändringar har skett även under det gångna året. Detta har lett till nya samarbetsformer och nya inslag i SCB:s samordningsroll.

Regeringen har under året genomfört och avslutat ett antal förvaltningstekniska utredningar. Resultaten från dessa påverkar i olika grad SCB liksom övriga förvaltningen. Den i slutet av året avslutade Förvaltningsutredningen kan på sikt påverka förutsättningarna för bl.a. SCB:s avgiftsfinansierade verksamhet.

EU:s PSI-direktiv har under året implementerats i Sverige genom en särskild förordning. SCB har informerat om konsekvenserna för SCB och tillgången till statistik. Nu pågående PSI-utredning med översyn av lagar och förordningar kan komma att innebära nya förutsättningar för SCB. Konkurrentverket har även i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder inom konkurrensområdet. Även den pågående implementeringen av Inspire-direktivet kan påverka SCB.

Internationella omvärldsfaktorer

Den anslagsfinansierade statistiken styrs i hög grad av beslut fattade inom EU. SCB deltar aktivt i det internationella samarbetet för att på så sätt ta del av förändringar och få möjlighet till tidig påverkan. En redovisning av det internationella samarbetet finns i avsnitt 4.5.

Den förändrade svenska biståndspolitik har inneburit viss anpassning i SCB:s tjänsteexport.

Andra statistikaktörer och kundkrav

SCB möter allt oftare konkurrens i uppdragsverksamheten och detta gäller för alla typer av tjänster. Flera av de statistikansvariga myndigheterna går ut i öppen upphandling. Den allmänna konkurrenssituationen kan sägas ha blivit ännu tydligare det senaste året. I flera upphandlingar har priset varit det enda utvärderingskriteriet vid val av leverantör och detta har inte alltid varit till SCB:s fördel. SCB:s priser måste vara konkurrenskraftiga och processerna väl dokumenterade.

Det är inte bara den ökande konkurrensen som ställer tydliga krav på en effektiv och kvalitets-säkrad produktionsprocess. Detta gäller minst lika mycket i den anlagsfinansierade statistik-verksamheten. Syftet med det omfattande utvecklings- och utredningsarbete som bedrivits under året är att få mer effektiva, standardiserade och kvalitetssäkrade produktionsprocesser.

Ökad statistik användning och kunddialog

Under år 2008 har efterfrågan på statistik varit fortsatt stark. De under året genomförda kundmätningarna visar på i huvudsak nöjda kunder. Webbplatsen är sedan några år huvudingången

för alla SCB:s kunder. Ett omfattande utvecklingsarbete för att förbättra webbplatsen pågår i syfte att utveckla kunddialogen och göra det enklare för alla statistik användare.

Tillgången på statistikkompetens

Rätt framtida kompetens är en strategisk fråga för SCB. Denna fråga har också under senare år varit i fokus. SCB följer särskilt den högre utbildningen av statistiker och arbetar på olika sätt för att höja intresset hos studenterna. Detta sker bl.a. genom samverkan med universiteten i Stockholm och Örebro.

4. Verksamhet

4.1 Måluppfyllelse

SCB:s samlade bedömning är att målen för verksamhetsgrenen Statistikproduktion i de flesta avseenden har uppfyllts under året. Det framgår av följande observationer.

Den löpande anslagsfinansierade statistiken som SCB har ansvar för har framställts och publicerats enligt plan och förändringar i statistiken har genomförts enligt arbetsplan och villkor i regleringsbrev samt EU:s förordningar.

Uppgiftslämnarnas kostnader för uppgiftslämnandet till SCB har ökat något under året. Ökningen kan hänföras till utökade urval till följd av genomförd SNI-revidering och ändrade regler för momsredovisning.

Lämnade uppgifter har skyddats i enlighet med bestämmelser i sekretesslagen och personuppgiftslagen.

Statistikens kvalitet har, enligt de särskilda kvalitetsmätningar som görs, förbättrats i fyra av fem kvalitetsdimensioner: innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, samt tillgänglighet och förståelighet.

Produktiviteten har ökat med ca 4,9 procent i genomsnitt per år under perioden 2004–2008 och för år 2008 med 6,9 procent.

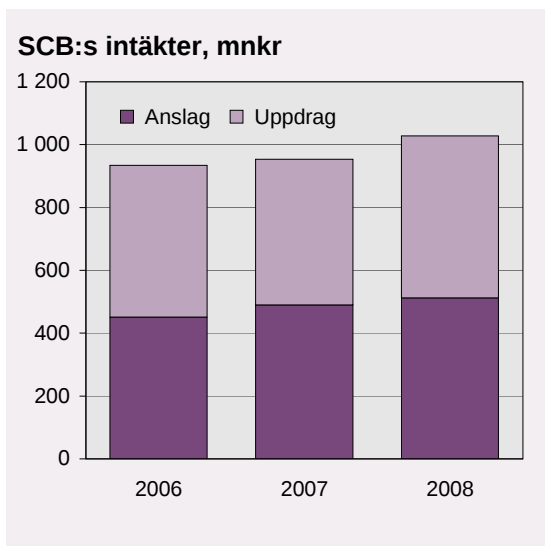
Samordningen av statistikproduktionen inom SCB har förbättrats genom en fortsatt anpassning och utveckling av organisationen med bl.a. ökat fokus på processerna för datainsamling och registersamordning.

Genom inriktningen av genomförda förbättringsinsatser har den ekonomiska statistiken och nationalräkenskaperna prioriterats.

SCB har deltagit aktivt i det internationella statistiksamarbetet för att stärka den internationella jämförbarheten av statistiken.

Genom den avgiftsfinansierade verksamheten har möjligheterna ökat att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för användarnas behov.

SCB:s samlade bedömning är att även målet för verksamhetsgrenen Samordning har uppfyllts. Samarbetet inom den officiella statistiken har stärkts och arbetet med att förbättra tillgängligheten till statistiken har fortsatt under året.

Budget och utfall per verksamhetsgren år 2008, mnkr

Verksamhetsgren	Intäkter						Kostnader		Årets kapitalförändring	
	Anslag ¹		Avgifter ²		Summa					
	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall ²	Budget	Utfall ³
Statistikproduktion	488,6	498,9	494,7	524,7	983,3	1023,6	991,6	1003,8	-8,3	19,8
Samordning av den officiella statistiken	3,0	2,6	0,2	0,2	3,2	2,8	3,2	2,8		
Hushålls- och bostadsstatistik	5,5	1,9			5,5	1,9	5,5	1,9		
Summa	497,1	503,4	494,8	524,9	992,0	1028,3	1000,2	1008,5	-8,3	19,8

1) Avräknat anslag i statsbudgeten

2) Inklusive finansiella intäkter och kostnader samt intäkter av bidrag och andra ersättningar.

3) Årets kapitalförändring enligt resultaträkningen. Företagsekonomiskt resultat 9,4 mnkr.

4.2 Anslagsverksamhet

Den löpande anslagsfinansierade statistiken som SCB har ansvar för har framställts och publicerats enligt plan. Huvudparten av denna verksamhet utgörs av regelbundet återkommande statistikprodukter, som tas fram årligen eller med tätare intervall.

SCB har för år 2008 lämnat in en arbetsplan i enlighet med regleringsbrevet. Arbetsplanen är en översiktlig beskrivning av den planerade anslagsfinansierade verksamheten och planerade större förändringar under året. I arbetsplanen finns beskrivningar av alla SCB:s anslagsprodukter.

De pågående förbättringarna av den ekonomiska statistiken och förbättringar på övriga områden har under de senaste åren finansierats

delvis genom anslagsförstärkningar och delvis inom ramen för produktivitetsökningar.

För år 2008 har en anslagsförstärkning erhållits bl.a. för övertagande av uppgifter med anledning av Integrationsverkets nedläggning och för undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF och Barn-ULF).

Förändringarna har, i enlighet med Budgetpropositionen och SCB:s regleringsbrev, främst inriktats på förbättringar av nationalräkenskaperna och underlag till dessa samt harmonisering av statistiken till EU:s krav.

De i arbetsplanen planerade förändringarna har genomförts.

Anslagsverksamhetens inkomster, mnkr

	2004	2005	2006	2007	2008
Statistikproduktion	435,5	434,5	444,7	482,4	506,2
Samordning av den officiella statistiken	3,1	2,8	3,1	3,1	2,8
Hushålls- och bostadsstatistik	0,9	0,5	0,9	2,3	1,9
Gemensamt ¹	1,7	2,5	2,5	2,6	1,4
Summa intäkter	441,2	440,3	451,2	490,3	512,3
Anslagssparande ²	19,4	5,5	25,6	18,4	8,6

1) Anslagsverksamhetens andel av gemensamma intäkter, t.ex. intäktsröntor och lönebidrag

2) Anslagssparande = utgående överföringsbelopp i anslagsredovisningen, dvs inkl utgående reservationer på reservationsanslag

4.2.1 Arbetsplanen och åtgärdsplanen för förbättring av den ekonomiska statistiken

Det är en prioriterad uppgift att förbättra kvaliteten i den ekonomiska statistiken, särskilt nationalräkenskaperna.

Arbetet med att genomföra åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken har fortsatt under år 2008. Speciellt gäller det för utvecklingsarbeten inom indexområdet..

En omfattande utredning om den ekonomiska statistiken genomfördes under åren 2000–2002. Utveckling och förbättring av den ekonomiska statistiken (SOU 2002:118). Efter remissbehandling beslutade regeringen i Budgetpropositionen hösten 2003 att huvuddelen av förslagen ska genomföras under en femårsperiod och gav SCB i uppdrag att utarbeta en åtgärdsplan för förbättring av den ekonomiska statistiken. En sådan åtgärdsplan redovisades av SCB i budgetunderlaget i februari 2004.

Arbetet med att genomföra åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken har fortsatt under år 2008.

Bland annat har utvecklingsinsatserna inom konsumentprisindex, prisindex i producent- och importled samt tjänsteprisindex bedrivits som planerat.

Förbättringsarbetet beskrivs ytterligare nedan under avsnittet Finansdepartementets område.

I arbetsplanen för 2008 ingick även förändringar för andra områden utöver den ekonomiska statistiken. De genomförda förändringarna beskrivs ytterligare nedan.

4.2.2 Finansdepartementets område

Inom den ekonomiska politikens område är den största statistikprodukten Nationalräkenskaperna (NR), som avspeglar läge och utveck-

ling för den svenska ekonomin i dess helhet. Flera av statistikprodukterna inom politikområdet har som ett av sina huvudsyften att ge underlag till NR. Andra stora produkter inom området är konsumentprisindex (KPI) och utrikeshandelsstatistik.

Under 2008 har arbetet med den utökade åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken fortsatt. Utvecklingsfasen är nu avklarad för huvuddelen av projekten i den ursprungliga åtgärdsplanen. Några projekt kräver dock ytterligare insatser vad gäller implementering.

Utvecklingsinsatserna inom konsumentprisindex, prisindex i producent- och importled samt tjänsteprisindex har bedrivits som planerat. Under året har handdatorer successivt införts för intervjuarnas prisinsamling till Konsumentprisindex (KPI). Utredningsarbete avseende egnahemsporten i KPI har fortsatt.

Arbetet bedrivs med sikte på ett beslut under 2009 rörande vilken beräkningsmetod som ska tillämpas fr.o.m. 2010. Tjänsteprisindex har under året utvecklats med nya delprisindex för ett antal branscher. En urvalsförstärkning har under 2008 genomförts för beräkning av prisindex för producent- och importled som kommer att ske under 2009.

En ny modell för att beräkna byggnadsprisindex togs fram under 2008. Modellen innehåller betydligt färre variabler än tidigare modell vilket gör att uppgiftslämnandet har minskat betydligt. Visst arbete återstår att göra i modellen och detta kommer att genomföras under första kvartalet 2009.

Tjänsteproduktionsindex, med information från och med januari 2005, publiceras månatligen sedan maj 2008. Publiceringen sker ca 50 dagar efter referensperiodens utgång.

Utgifter per departementsområde¹, mnkr

	2004	2005	2006	2007	2008
Finansdepartementets område ²	282,5	285,0	294,9	324,5	301,8
Näringsdepartementets område	4,7	5,0	4,6	4,3	6,7
Arbetsmarknadsdepartementets område	74,9	75,2	70,5	71,0	80,2
Socialdepartementets område	31,3	28,7	27,8	28,2	37,0
Utbildningsdepartementets område	23,8	26,9	24,8	25,1	30,2
Miljödepartementets område	12,9	13,8	13,2	16,2	15,7
Integrations- och jämställdhetsdepartementets område	10,2	8,3	12,2	9,6	10,0
Summa	440,3	442,9	448,1	478,9	481,7
Andel av taxedifferens	-4,9	-7,1	-2,7	4,5	14,9
Totalt	435,4	435,9	445,4	483,4	496,6

1) Utgifterna redovisas enligt den departementsindelning som gäller fr.o.m. september år 2006 (även för tidigare år).

2) Inklusive anslagsfinansierad andel av "Gemensam verksamhet" som ingår i Finansdepartementets övriga områden och som beskrivs mera ingående på sid. 30–34.

Inom åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken har det även gjorts ambitionshöjningar inom området välfärdstjänster i den ekonomiska statistiken – statistik om offentligt finansierad verksamhet i privat regi. Under 2008 har den årliga statistikpublikation som beskriver strukturella förändringar av de offentligt finansierade tjänsterna vidareutvecklats. Under 2008 har även arbete pågått med att utveckla en jämförbar statistik över välfärdstjänster producerad i offentlig respektive privat regi. En plan finns nu till en första publicering under 2009 med en successiv utbyggnad för kommande år till en mer fullständig statistik. Området heter numera "Finansiärer och utförare inom skola, vård och omsorg."

Utanför åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken har arbetet fortsatt gällande en ny näringsgrensindelning (SNI). Eftersom införandet av den nya näringsgrensindelningen kommer att ske vid olika tidpunkter för olika delar av statistiken har detta ställt krav på tillgång till och kodning av både gammal och ny SNI avseende samtliga företag under 2008 och dubbelkodning av SNI kommer även att ske under 2009.

Från och med 2008 har SCB underhållit och tillgängliggjort Myndighetsregistret via SCB:s externa webbplats.

Inom skatte- och fördelningspolitikens område har SCB under 2008 redovisat årlig statistik över utvecklingen av antalet helårspersoner fram till år 2007 som försörjdes genom sociala ersättningar och bidrag, såsom sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning (tidigare kallat förtidspension), ersättning vid arbetslöshet och ekonomiskt bistånd.

Den sista årgången enligt gammal modell för förmögenhetsstatistiken, avseende 2007, publicerades i slutet av 2008. Redan under 2009 påbörjas utvecklingsarbetet, enligt Regleringsbrevet, för den förmögenhetsstatistik som ska börja produceras 2010 som en konsekvens av att förmögenhetsskatten upphör.

Inom kommunpolitikens område tog SCB över produktionen av räkenskapssammandrag för landsting som ingår i SCB:s statistikansvar från Sveriges kommuner och landsting (SKL) och produceras från och med 2008 på SCB.

Inom bostadspolitikens område har ett arbete pågått för att integrera nybyggnadskostnadsstatistiken med nybyggnadsstatistiken vilket underlättar för uppgiftslämnarna då uppgifter från en källa används till flera produkter. Även ombyggnadsstatistiken planeras ingå i systemet. För detta planeras en förstudie under 2009.

SCB har i samarbete med Skatteverket, Lantmäteriet och Sveriges kommuner och landsting tagit fram ett förslag till ny bygglövsblankett som kan användas vid uppdatering av lägenhetsregistret. Ett IT-arbete har påbörjats för att lägga upp lägenhetsregistret i fastighetssfären. Både dessa arbeten kommer att fortsätta fram till 2011–2012.

Från och med 2008 arbetar SCB i en ny organisation med inriktning på processororienterat arbetssätt. Under året har den nya organisationen etablerats enligt taget beslut. Under första halvåret ägnades mycket resurser åt att ta hand om resultaten från tidigare utvecklingsinsatser och strukturera dem inom processområdena samt att skapa samverkan kring de gemensamma processerna. I början av hösten lanserades det s.k. Verksamhetsstödet som beskriver de gemensamma metoder, verktyg och arbetssätt som fastställts och ska användas inom SCB. Under året har en modell för implementering av de gemensamma processerna i befintliga statistikprodukter utarbetats och implementeringen kommer att påbörjas tidigt under 2009. Det har varit fortsatt stor aktivitet för att utveckla och komplettera de gemensamma metoderna, verktygen och arbetssätten och ett drygt 50-tal utvecklingsprojekt med sådan inriktning har beslutats.

SCB har under 2008 påbörjat införandet av ett kvalitetsledningssystem som ett sätt att kvalitetssäkra produktionsprocesserna. Detta arbete beskrivs ytterligare under avsnitt 4.2.9.

Som ett led i att standardisera arbetssätt, IT-stöd och metoder samt arbeta kvalitetssäkert och kvalitetskontrollerat, arbetar SCB mot målet att certifieras enligt den internationella standarden ISO 20252 för marknads-, opinions- och samhällsundersökningar. Projektets första fas är avslutad.

Under 2008 har SCB fortsatt arbetet med att se över och förbättra SCB:s externa webbplats. Webbplatsen ska bli lättare att använda och på så sätt öka nyttan för SCB:s användare och kunder. Målet är att förbättra struktur, navigering och gränssnitt samt att tillgänglighetsanpassa webbplatsen i betydligt högre utsträckning än tidigare. Lanseringen i februari 2009 kommer att innebära ny layout och ny struktur på webbplatsen, vilket bl.a. kommer att underlätta navigeringen. Tillgängligheten kommer också att förbättras.

I december 2008 fattades beslut om att det uppdrag som SCB haft inom tandvårdsområdet övergår till anslagsverksamhet.

Mikromaterial till Regeringskansliet

I enlighet med regleringsbrevet har SCB tillhandahållit Regeringskansliet mikrodata enligt särskild överenskommelse. SCB har fortsatt arbetet med att internt skapa enhetliga och kända rutiner kring utlämnandena med anledning av överenskommelsen.

4.2.2.1 Bättre statistik med analys

SCB ska redovisa hur analysverksamheten inom den ekonomiska statistiken har bidragit till utvecklingen av den ekonomiska statistikens kvalitet och till spridningen av kunskap om metodfrågor av betydelse för användare och forskare. Under år 2008 genomfördes ett flertal analysprojekt inom nationalräkenskaperna.

Analysens syfte är dels att utveckla statistiken, dels att underlätta tolkningen av statistiken för kunderna.

Produktivitetsanalyser

Sedan flera år tillbaka pågår ett arbete som syftar till att göra beräkningar av produktiviteten i svenska ekonomin. Detta gäller såväl arbetsproduktivitet som multifaktorproduktivitet. Syftet med detta arbete är dels att ge kunderna bättre information, dels att påverka det statistiska underlaget för produktivetsmätning. Under 2008 fortsatte förberedelsearbetet för att kunna mäta multifaktorproduktivitet på årsbasis. Ambitionen är att 2009 genomföra och publicera officiella beräkningar av multifaktorproduktiviteten, tillsammans med nationalräkenskaperna på årsbasis. På kvartalsbasis är syftet att kunna redovisa säsongrensade förändringar i arbetsproduktiviteten på en grov branschnivå.

SCB har under året deltagit i flera internationella projekt på produktivetsområdet. Ett omfattande projekt, administrerat och delvis finansierat av Eurostat, Information Society: ICT impact assessment by linking data from different sources, avslutades 2008. Analysenheten har aktivt medverkat i två av dess delprojekt. Analysenheten deltar också aktivt i flera samarbetsprojekt inom OECD, bl.a. IT-användningens betydelse för innovationer, IT-användningens betydelse för arbetsorganisationen och kopplingen mellan IT-användning och humankapital. Dessa projekt finansieras genom externa uppdrag från svenska organisationer och myndigheter.

Analys av arbetsmarknads- och lönestatistiken

Bland de projekt som analysenheten har lett och som framför allt syftar till att stärka kvaliteten i arbetsmarknadsstatistiken kan nämnas: Sambandet mellan produktionens och sysselsättningens konjunkturella variationer 1993–2007, Analys av lönespridningens utveckling

och jämförelse mellan olika mått på lönespridning, Kopplingen mellan lön och företagens betalningsförmåga på kort och lång sikt, Betydelsen för tillväxt och sysselsättning av att företag har gemensamma styrelsemedlemmar samt Kartläggning av arbetskraftsinvandringen från Polen efter Polens inträde i EU. Flera av projekten har bedrivits i samarbete med externa forskare. På externt uppdrag har analysenheten utrett betydelsen av jobbyte för den individuella löneutvecklingen.

Analys av balansräkningar och kapitalvinster

Statistiken inom området finansiellt sparande har visat stora brister. I projektet om balansräkningar och kapitalvinster för de institutionella huvudsektorerna görs studier av enskilda delar för att upptäcka brister och förbättringsbehov. Under år 2008 har arbetet koncentrerats till den privata sektorn.

Nomenklaturarbete

Analysenheten har haft en ledande roll i såväl utvecklingen av en reviderad europeisk yrkesnomenklatur, ISCO 08, som i en ny nomenklatur för social klassificering, ESeC, inom International Labour Organization (ILO). Arbetet med att implementera ISCO 08 i den svenska statistiken och eventuellt revidera den svenska yrkesnomenklaturen SSYK pågår.

Avstämningsarbete inom nationalräkenskaperna

En del i analysarbetet är att delta i nationalräkenskapernas avstämningsarbete, både vad gäller års- och kvartalsräkenskaper. Syftet med detta är att skapa högre kvalitet på statistiken då felaktigheter och inkonsistenser kan hantearas i ett tidigt skede och därmed förbättra materialet före publicering.

Konferenser och seminarier

Analysenheten har under 2008 organiserat en internationell konferens om produktivitet. Två externa seminarier med externa föredragshållare anordnades i mars och oktober i samband med publiceringen av Sveriges ekonomi i statistiskt perspektiv. SCB anordnar också en seminarierie serie tillsammans med Örebro universitet, främst omkring nationalekonomiska och ekonomiska frågor.

Publikationer

Fyra periodiska publikationer har publicerats under året: SCB-Indikatorer har utkommit månatligen och har innehållit breda redovisningar av konjunkturläget med utgångspunkt i ett flertal statistikällor. Sveriges ekonomi i statistiskt perspektiv har producerats efter varje kvartal med analys och kommentarer till BNP-kvartal samt ett antal tematiska artiklar med anknyt-

ning till nationalräkenskaperna. *Fokus på näringsliv och arbetsmarknad* har publicerats två gånger under året med analys och beskrivning av arbetsmarknaden under föregående halvår med utgångspunkt i de olika delarna av arbetsmarknads- och lönestatistiken. *Yearbook on Productivity* gavs ut för fjärde året i rad med analyserande artiklar på produktivitetssområdet, denna gång med särskild inriktning på effekterna av IT-användning och investeringar i IT-teknologi.

Dessa publikationer är de volymmässigt viktigaste forumen för redovisning av analysarbetets resultat.

4.2.3 Näringsdepartementets område

Näringsdepartementets område omfattar två politikområden. De är näringspolitik respektive regional utveckling. Statistiken inom politikområdena omfattar yrkesregistret som utgör basen för statistik över yrken och yrkesutveckling inom olika branscher och samhällssektorer, regionala indelningar som utgör basen för den regionala redovisningen av statistiken samt IT-nätverk.

Inga förändringar i verksamheten genomfördes under år 2008.

4.2.4 Arbetsmarknadsdepartementets område

Arbetsmarknadsdepartementet omfattar politikområdena arbetsmarknadsfrågor och arbetslivsfrågor. Statistiken inom politikområdena omfattar arbetskraftsundersökningarna (AKU), den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS), den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken, konjunkturstatistik över vakanser samt den longitudinella individdatabasen LINDA.

Arbetskraftsundersökningarna har på uppdrag av Regeringskansliet utvecklat ett nytt tabellpaket gällande personer som inte är i arbete. Vidare har projektet "Ökad precision i AKU" genomförts. Projektet genomfördes under en relativt kort tid och med mycket uppskattat resultat. Syftet med urvalsökningen är att beskriva arbetsmarkandssituationen för befolkning på ett mer grundligt sätt och att beskriva dynamiken på markanden via flödesstatistik. Inför 4:e kvartalet 2008 har därför ett nytt utvidgat kvartalsstatistiskt meddelande utvecklats. AKU kommer fortsättningsvis att öka fokus på kvartalsdata via bl.a. publiceringen av SM:et och kvartalspressmeddelanden.

4.2.5 Socialdepartementets område

På Socialdepartementets område omfattar statistiken undersökningen av levnadsförhållanden (ULF), demografisk analys, tidskriften Valfärd,

intyg om dödsorsak samt EU-SILC¹, gemenskapsstatistik över inkomst och levnadsförhållanden.

Förändringar i ULF

En översyn av frågeformuläret i samarbete med en användarrepresentation har genomförts under 2008 som en direkt följd av att anslaget permanentades. Genom det ökade urvalet i ULF kommer även en ökad andel barn att kunna intervjuas.

I stort sett alla frågeområden har bibehållits i den omlagda EU-anpassade undersökningen av levnadsförhållanden, ULF. Urvalet uppgår till totalt 17 000 personer varav 9 500 urvalspersoner avdelas för en lång intervju och 7 500 för en kortare uppföljningsintervju (rent EU-syfte). Svarsfrekvensen ligger på 72–74 procent.

Under 2008 har arbetet i det s.k. ENAR-projektet, med syfte att utveckla det socialstatistiska systemet, intensifierats. Målet är att utveckla ett system som ger en sammanhållen bild av samhället och som så långt som möjligt utgår från en samordnad statistikproduktion. Vidare är målsättningen att enskilda produkter inom det sociala området ska bilda ett konsistent, statistiskt informationssystem. Enligt plan för etapp 1 under 2008 har projektet genomfört sammantaget 14 delprojekt som samtliga är avrapporterade till huvudprojektet.

En presentation av ENAR-projektet har gjorts under hösten 2008 för Rådet för den Officiella Statistiken (ROS), på ROS-konferensen samt för Programrådet för Valfärdsstatistik. Artikeln i tidskriften Valfärd utgör underlag för en inlämnad presentation av ENAR vid den kommande ISI-konferensen i Durban i augusti 2009.

4.2.6 Utbildningsdepartementets område

På Utbildningsdepartementets område omfattar statistiken forskning och utveckling, elevuppföljningar, arbetskraftsbarometern samt analyser och prognoser om utbildning och arbetsmarknad. Vidare omfattas bl.a. statistik över befolkningens utbildning, studiedeltagande och vuxenutbildning samt kostnader för utbildningsväsendet.

Statistiska centralbyrån fick under 2008 i uppgift att vara Sveriges projektledare för Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC). PIAAC är ett OECD-initierat program som ska mäta den vuxna befolkningens (16–64 år) kunskaper och kompetens. Som nationell projektledare har

¹ Statistics on Income and Living Conditions.

SCB uppgiften att driva och genomföra det nationella arbetet och ansvaret för att påbörja den nationella implementeringen av PIAAC. Åtagandet gavs först som uppdrag men fördes under hösten över till anslag.

Inom forsknings- och utvecklingsstatistiken (FoU) har under år 2008 undersökningarna FoU inom kommuner och landsting genomförts.

Undersökningarna FoU inom kommuner och landsting har genomförts. SCB har levererat data till EU enligt de fastställda kraven i förordning 753/2004. Övriga anpassningar såsom att genomföra pilotstudie för undersökningen innovationsverksamhet i företag 2008 och förbereda inför ordinarie undersökning har genomförts enligt plan.

4.2.7 Miljödepartementets område

På Miljödepartementets område omfattar statistiken inom miljöpolitikens område miljöräkenskaper och mark- och vattenanvändning, men även miljöskyddskostnader i industrin samt användningen av gödselmedel och växtnärbalanser för jordbruksmark.

Under 2008 har utvecklingsarbetet gällande materialflödesstatistiken fortsatt. En databas har utvecklats och finns tillgänglig på SCB:s webbplats, där data över materialflöden i Sverige 1998–2005 finns tillgängliga. Data från befintliga statistikällor har kombinerats och materialflödesstatistiken ger därmed ny kun-

skap från redan insamlade data. En lägesrapport översändes till Regeringskansliet i december 2008.

4.2.8 Integrations- och jämställdhetsdepartementets område

På Integrations- och jämställdhetsdepartementets område omfattar statistiken partisympatiundersökningar samt intermittent valstatistik och demokratistatistik. Vidare ingår publikationen "På tal om kvinnor och män" samt att SCB ska vara stödjande i utvecklingen av jämställdhetsaspekten inom olika statistikområden.

Området för integration och jämställdhetsstatistik omfattar ansvar för databasen STATIV, löpande statistikproduktion samt register- och analysfrågor. Under 2008 har SCB bedrivit utvecklingsarbete avseende databasen STATIV.

I enlighet med publiceringsplanen för år 2008 publicerades en första analysrapport avseende integration den 18 december. I rapporten beskrivs skillnader och likheter mellan inrikes och utrikes födda i Sverige avseende områdena demografi, utbildning, boende, arbetsmarknad och demokrati.

Som en del av befolkningsstatistiken har under 2008 fortlöpande aktuell statistik inom integrationsområdet i form av tabeller, rapporter, press och artiklar presenterats på integrationsportalen. Arbetet med att strukturera om innehållet på portalen kommer att fortsätta under 2009.

4.2.9 Kvalitet

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet.

Statistikens kvalitet har förbättrats i fyra av fem kvalitetsdimensioner.

Det övergripande ansvaret för SCB:s kvalitetsledningssystem ligger sedan 1 januari 2008 på Utvecklingsavdelningen. Fokuseringen på kvalitetsledning är ett led i att strukturera och förbättra verksamheten i enlighet med SCB:s vision.

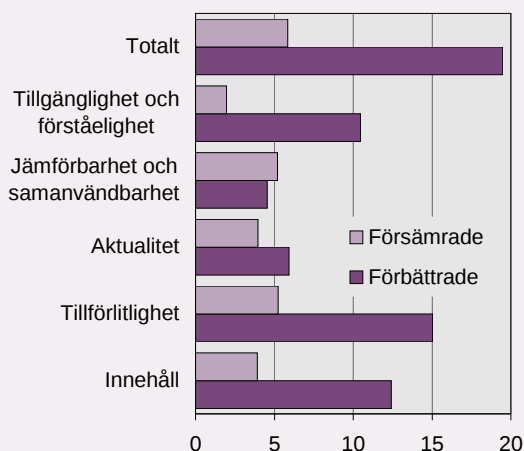
En första kartläggning av SCB:s verksamhet har gjorts utifrån The EFQM Excellence Model vilket är det ramverk SCB har valt som stöd för sin verksamhetsutveckling. I EFQM-modellen ingår ett antal kriterier som är centrala i arbetet med att förbättra verksamhetens kvalitet – ledarskap, medarbetare, verksamhetsplanering, partnerskap/resurser, processer samt resultat. Inom respektive kriterium ska SCB identifiera, mäta och följa upp strategiskt viktiga områden. Kartläggningen ligger till grund för en kommande verksamhetsbeskrivning. I kartläggningen framkom förbättringsområden som utifrån en prioritering kommer att åtgärdas successivt.

SCB arbetar kontinuerligt med att standardisera arbetssätt, IT-stöd och metoder bl.a. som ett sätt att arbeta mer kvalitetssäkrat och kvalitetskontrollerat. Som ett led i detta arbetar SCB mot målet att certifieras enligt den internationella standarden ISO 20252 för marknads-, opinions- och samhällsundersökningar. Projektets första fas är avslutad och har bland annat resulterat i en lista där det framgår var åtgärder måste sättas in i form av utvecklingsprojekt och andra aktiviteter för att SCB ska uppfylla standardens samtliga krav.

SCB följer kvalitetsutvecklingen i statistikproduktionen genom olika återkommande studier. I en enkät till SCB:s produktansvariga uttalar sig dessa om hur de bedömer att användarna uppfattar kvalitetsutvecklingen. Svaren verifieras bl.a. genom granskning av metodstatistisk expertis. Undersökningen år 2008 har omfattat 156 reguljära statistikprodukter inom den officiella statistiken (anslags- och uppdragsfinansierade produkter). Bedömningar lämnas för fem huvudkomponenter (innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, jämförbarhet och sammanvändbarhet samt tillgänglighet och förståelighet) och för 27 delkomponenter. En sammanfattande bedömning görs också av hur den totala kvaliteten hos produkten förändrats under året. Bedömningen görs på en tregradig skala och orsaker till förändringar rapporteras.

Kvalitetsförändringar år 2008

Andelar av produkterna med förbättrad respektive försämrad kvalitet, procent

Resultatet från årets enkät visar på en positiv kvalitetsutveckling för fyra av huvudkomponenterna. Komponenten Jämförbarhet och sam användbarhet uppvisar som tidigare år en sämre utveckling som beror på komponentens sammansättning. En satsning på en ökad sam användbarhet ger ofta sämre möjligheter till jämförelser över tiden. Sammantaget är dock den positiva ökningstakten högre jämfört med förra året som uppvisade en mer moderat utveckling. Ökningen är särskilt påtaglig för komponenterna Tillförlitlighet och Tillgänglighet och förståelighet.

Den totala bedömningen visar att 19 procent av produkterna förbättrat kvaliteten medan 6 procent rapporterar försämringar, vilket ger ett positivt netttotal om knappt 14 procent, vilket ska jämföras med 11 procent under 2007 och 20 procent för år 2006. Det är som föregående år en påtaglig skillnad i kvalitetsutvecklingen mellan produkter med hög omsättning (över 3,5 mnkr) jämfört med övriga (se nedan).

Av delkomponenterna är det framförallt Variabel och Redovisningsgrupper tillsammans med Presentation och Dokumentation som uppvisar den starkaste utvecklingen. Den mest negativa utvecklingen noteras för delkomponenterna Jämförbarhet över tiden och punktlighet. Dessa komponenter hade även en svag utveckling under 2007.

I undersökningen har produkterna delats in i tre storleksklasser och ju större produkterna är, desto större är förbättringarna. Tittar man på de 17 största produkterna med en budget överstigande 3,5 mnkr, så uppvisar 47 procent av dessa en förbättring på totalnivån medan endast en produkt rapporterar en försämring. I andra änden av skalan finns de 60 produkter som har en årsbudget under 350 tkr, där 13 procent redovisar en förbättring och 7 procent en försämring. Detta kan ses som ett uttryck för att SCB prioriterar förbättringsarbete mot de större och viktigare produkterna men det har också ett samband med satsningen på den ekonomiska statistiken där flera av de största produkterna återfinns.

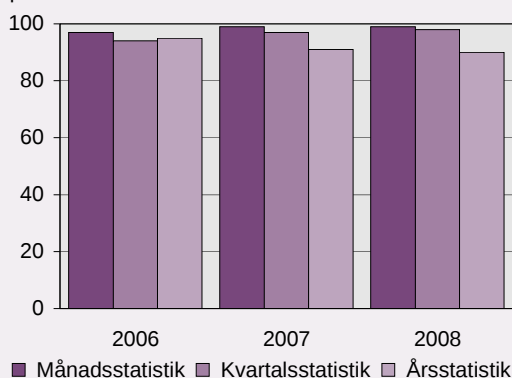
En särskild studie görs av punktligheten i publiceringen av statistiken på basis av faktiskt registrerade publiceringstider.

Punktligheten har stadigt förbättrats sedan år 1994 då endast 53 procent av publikationerna kom ut i enlighet med publiceringsplanen. 2008 är totalnivån avseende punktligheten densamma som för 2007 dvs. 97 procent. Målet för år 2008 var att samtliga offentliggöranden skulle ske i tid och det har inte nåtts. Årspublikationerna nådde en punktlighet på 90 procent, kvartalspublikationerna 98 procent och månadspublikationerna nådde en punktlighet på 99 procent.

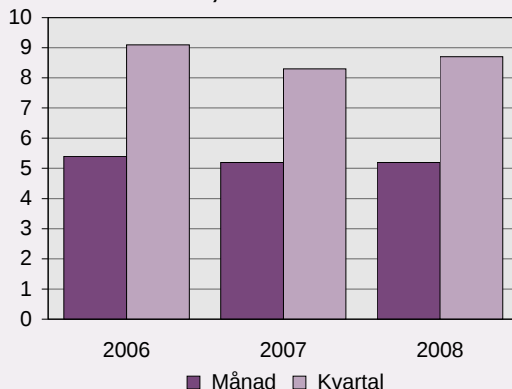
Framställningstiden för den officiella statistiken som SCB ansvarar för uppvisar ungefär samma siffror som för år 2007, även om framställningstiden för årsstatistiken har minskat. Framställningstiden för månadsstatistiken är oförändrad dvs. 5,2 veckor i genomsnitt, kvartalsstatistiken har ökat från 8,3 veckor till 8,7 och årsstatistiken har minskat från 35,6 till 32,9.

Punktlighet

Andel SOS-publikationer utgivna enligt tidsplan, procent

Framställningstid för månads- respektive kvartalsstatistik, antal veckor

4.2.10 Uppgiftslämnarnas kostnader

Kostnaderna för uppgiftslämnarna ska minska. *Ej uppfyllt, en mindre ökning noteras genom krav på utökade urval till följd av genomförd SNI-revidering och ändrade regler för momsredovisningen.*

Av SCB:s samtliga företagsundersökningar för rapportering av statistikuppgifter till myndigheter, ingår 29 i Nuteks mätning av företagens administrativa kostnader, dvs. de undersökningar som omfattas av lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Den första mätningen avsåg år 2006 (nollbasmätningen), den andra år 2007 och nu har arbetet inletts med mätning av år 2008. SCB bistår Nutek med all information som behövs för deras arbete med uppdatering av de administrativa kostnaderna.

En del av de förslag på förenklingsåtgärder som företag lämnade vid första mätningen har nu genomförts med resultatet att en del blanketter och frågeställningar har konstruerats om.

I regleringsbrevet för år 2008 fick SCB i uppdrag att senast i oktober lämna konkreta förslag på åtgärder i enskilda statistikprodukter som syftar till att minska företagets administrativa kostnader till följd av statliga regelverk på statistikområdet. Redovisningen skulle omfatta officiell direktinsamlad data för statistik och sådana statistikprodukter som berör privata näringsdrivande företag, särskilt små företag och som omfattas av uppgiftsskyldighet. För varje produkt har i ett första steg möjligheterna att minska urvalet, innehållet och frekvensen prövats, liksom andra möjligheter till förenkling. Resultaten av dessa prövningar redovisades i oktober och december 2008 för Finansdepartementet.

Beräkning av uppgiftslämnarnas kostnader

SCB mäter sedan en lång tid tillbaka uppgiftslämnarnas kostnader enligt en egen metod. Årets mätning baseras, som föregående år, framför allt på uppgifter från SCB:s eget register över företagsundersökningar, Uppgiftslämnarregistret (ULR). Uppgifterna i ULR registreras av ansvarig för respektive undersökning. Bedömningen av uppskattad eller framräknad tid sparas i registret. Nya produktionsomgångar registreras löpande i ULR och på så sätt verifieras uppgifterna vid varje ny omgång. Uppgifter för statliga myndigheter, kommuner och landsting har hämtats från SCB:s kvalitetsenkät eller från ansvarig för respektive undersökning.

Nuteks mätning används inte i SCB:s årsredovisning på grund av att mätningen är begränsad till 29 undersökningar.

Det bör betonas att osäkerheten i den tillämpade metoden att beräkna uppgiftslämnarbördan är stor. Tiden för uppgiftslämnandet kan

variera i en och samma undersökning beroende på till exempel företaget eller kommunens storlek, deras organisation eller hur deras administrativa system är uppbyggda. Det gör det svårt att skatta en genomsnittlig tidsåtgång. Förbättringar av metoderna för mätning av tidsåtgången sker i enskilda undersökningar. Framför allt består förbättringarna i att SCB frågar uppgiftslämnarna hur stor tidsåtgången är, även om det samtidigt innebär en ytterligare uppgift för uppgiftslämnarna. Vanligtvis uppskattas tidsåtgången för uppgiftslämnandet av den som är ansvarig för undersökningen.

Sammanställningen av kostnaderna för uppgiftslämnandet avser här SCB:s anslagsfinansierade statistik samt officiell statistik vid övriga Statistikansvariga myndigheter (SAM) där insamlingen sköts av SCB. Alla undersökningar som görs årligen eller oftare ingår.

Utökade urval

Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI 2002, har reviderats och den nya versionen SNI 2007 gäller från och med januari 2008. Den nya näringsgrensindelningen har inneburit att konjunkturlönestatistiken för privat sektor behövt utöka urvalet för att uppfylla kvalitets- och sekretesskrav på den detaljerade nivå som krävs. År 2008 redovisas uppgifterna enligt SNI 2002 men möjligheten att få fram skattningar enligt SNI 2007 krävdes för att det skulle gå att beräkna förändringsskattningar mellan år 2008 och år 2009.

Under år 2008 togs beslut om att reglerna gällande momsredovisningen till Skatteverket för företag med en årsomsättning över en viss gräns skulle göras om. Förändringen innebar att dessa företag, från att tidigare ha redovisat momsuppgifter varje månad till Skatteverket endast behövde redovisa per kvartal. Då SCB har behov av månadsvisa uppgifter har det inneburit att ett större urval krävts inom vissa undersökningar.

4.2.10.1 Tidsåtgång år 2008

Tidsåtgången för uppgiftslämnandet till SCB under år 2008 har för företag, organisationer, statliga myndigheter, kommuner och landsting totalt uppskattats till 938 700 timmar. Förändringen mellan år 2007 (som skattats till 921 500 timmar) och år 2008 är en ökning på 17 200 timmar.

Tidsåtgången hos företag och organisationer har ökat med 20 700 timmar, men cirka 28 000 timmar i den sektorn, är en direkt följd av SNI-omläggningen och den förändrade momsredovisningen. Kommuner och landsting har minskat tidsåtgången med cirka 3 500 timmar och statliga myndigheter visar på en marginell ökning.

Revidering antal timmar

I SCB:s årsredovisning för år 2007 redovisades det totala antalet timmar för företag, organisationer och myndigheter till 934 000 timmar.

SCB:s redovisning för år 2007 har reviderats och antalet timmar för uppgiftslämnandet beräknas vara 921 500 timmar för år 2007.

4.2.10.2 Kostnader år 2008

Den totala kostnaden för uppgiftslämnandet har för år 2008 beräknats till 640 mnkr, varav 594 mnkr avser kostnaden hos företag och organisationer, 1 mnkr avser kostnaden hos statliga myndigheter och 45 mnkr avser kostnaderna hos kommuner och landsting.

De totala kostnaderna har ökat med 13 mnkr eller 2 procent. Flera mindre omfattande undersökningar har dock sänkt sina uppgiftslämnarkostnader, men detta har inte haft någon synbar påverkan på den totala kostnaden.

Uppgiftslämnarkostnaderna har i vissa fall ökat på grund av att urvalen har utökats för några undersökningar inom sektorn för företag och organisationer. Kommuner och landsting har en liten minskning i uppgiftslämnarkostnader.

Timkostnaderna (lön, sociala avgifter, lokaler med mera) har i beräkningarna för år 2008 antagits vara 692 kronor för företag och organisationer och 572 kronor för myndigheter, kommuner och landsting.

4.2.10.3 Minskad uppgiftslämnarbörda för Intrastat

En ändring av nu gällande Intrastat-förordning beräknas antas i början av 2009. Den ändrade förordningen kommer bland annat att ge medlemsländerna möjlighet att höja tröskelvärdet för Intrastat-undersökningen. Förändringen införs i statistiken i januari 2009, vilket kommer att innebära en kraftig minskning av uppgiftslämnarbördan.

4.2.10.4 SCB arbetar för att minska och underlätta uppgiftslämnandet

Liksom andra myndigheter ser SCB över möjligheter att hämta data ur administrativa källor bland annat från företagens egna redovisningssystem, förenkla insamlingsprocesser, förbättra

frågeformulär och erbjuda olika sätt att lämna uppgifter på. Den elektroniska datainsamlingen har standardiserats och idag använder de flesta undersökningarna på SCB samma webbinsamlingsverktyg.

Av de 126 produkterna som ingår i SCB:s årsredovisning, visar dock 18 stycken på en minskning. Uppgiftslämnarnas kostnader för företagsundersökningar med uppgiftsskyldighet minskade med 675 tkr eller 0,9 procent.

SCB har sedan år 2004 en särskild arbetsgrupp som arbetar med kontakter mot de stora företagen, vilket har ökat kunskap och förståelse för varandras villkor och förutsättningar. Detta är ett sätt att underlätta för de stora företagen och ge dem möjlighet att kunna lämna uppgifter av god kvalitet.

SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och med Sveriges kommuner och Landsting (SKL) inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet. Det gäller såväl ny statistik som utvidgningar och neddragningar.

Förändringar som gjorts under år 2008

Arbetet med att se över och göra om blanketter till SCB-standard har fortsatt. Under år 2008 har Mättekniska laboratoriet på SCB haft genomgång av 15 undersökningar med följden att mindre förändringar genomförts på en del blanketter. På andra blanketter har övergripande omarbetningar av både frågor och blankettkonstruktion skett. Synpunkter från näringslivet på innehållet i blanketterna har tagits till vara vid översyn av undersökningar och en del frågor har omformulerats eller tagits bort. Ett exempel är kundfördelningen av verksamheten i undersökningen Företagens ekonomi som togs bort, i blanketten för företag inom vissa branscher, på grund av att den upplevts som alltför besvärlig att svara på. Två andra exempel är Outhyrda bostadslägenheter i flerbostadshus och Intäkts- och kostnadsundersökning för flerbostadshus som gjort en översyn av blanketterna och tagit bort flera frågor.

Tjänsteföretagens förbrukning är numera samordnad med Företagens ekonomi vilket innebär färre utskick till företag.

Uppgiftslämnarnas kostnader år 2008

	Antal, tusen timmar	Förändring jämfört med föregående år, tusen timmar	Kostnad, mnkr	Förändring jämfört med föregående år, mnkr
Företag, organisationer och myndigheter	939	18	640	13
varav företag och organisationer	858	21	594	15
varav statliga myndigheter	2	0	1	0
varav kommuner och landsting	79	-3	45	-2

4.3 Uppdragsverksamhet

Uppdrags- och anslagsverksamhet vid SCB hanteras i många avseenden på likartat sätt. Uppdragsverksamheten bedrivs organisatoriskt integrerat med anslagsverksamheten och andelen uppdrag varierar mycket mellan verkets olika enheter. För uppdragsverksamheten finns dock en specifik uppdragspolicy som anger inriktning, avgränsningar och mål för verksamheten.

För att stärka uppdragsverksamheten har SCB från och med år 2008 inrättat en marknadsenhet med en marknadschef som ansvarig. Inom marknadsenheten finns ett antal kundsegmentansvariga som har ansvar för att kommunikationen, i första hand med SCB:s största kunder inom segmentet, fungerar.

När det gäller den mer interna stödjande verksamheten i uppdragsverksamheten har interna och externa regelkrav medfört att SCB inrättat centrala funktioner av administrativ karaktär.

4.3.1 Prissättning och priser

SCB ska enligt "Förordning med instruktion för Statistiska centralbyrån (SFS 2007:762)" ta betalt för uppdrag, dvs. uppdrag får inte utföras avgiftsfritt till någon. Det ekonomiska målet för SCB:s avgiftsbelagda verksamhet är full kostnadstäckning vilket innebär att avgifterna beräknas så att intäkterna, vid en viss beräknad volym, täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader, dvs. självkostnaden. Eventuella registerdata, som ingår i ett uppdrag och är framtagna med anslagsmedel, är redan finansierade och ingår inte i självkostnaden (dvs. informationen i registret är avgiftsfri).

Vid kalkyleringen av uppdrag används SCB:s priser för persontid (timpriser) och ett påslag för SCB-gemensamma kostnader. SCB:s timpriser, som i princip är lika för både anslags- och uppdragsverksamheten, fastställs årligen av GD efter samråd med Ekonomistyrningsverket (ESV). Riktlinjer för SCB:s prissättning har under året i olika sammanhang diskuterats med Finansdepartementet och SCB har därefter med stöd av ESV tagit fram en folder som beskriver SCB:s riktlinjer.

Departementens och dess myndigheters beställningar av statistik Fakturerade belopp, mnkr (justerat retroaktivt p.g.a. departementsindelningsändringar)

	2004	2005	2006	2007	2008
Arbetsmarknadsdepartementet	43,4	44	40,3	41,2	42,3
Finansdepartementet	15,5	15,0	16,2	16,7	14,2
Försvarsdepartementet	2,9	4,5	4,4	3,1	1,0
Integrations- och jämställdhetsdepartementet	4,0	4,0	3,5	1,4	0,7
Jordbruksdepartementet	24,5	19,7	24,0	21,6	21,7
Justitiedepartementet	1,5	0,8	4,2	6,0	6,4
Kulturdepartementet	4,6	2,1	0,3	0,7	0,6
Miljödepartementet	18,0	16,1	14,0	14,3	14,9
Näringsdepartementet	48,1	47,8	58,6	48,3	49,6
Socialdepartementet	25,8	22,3	22,9	13,8	25,3
Utbildningsdepartementet	58,3	58,8	64,1	57,4	66,4
Utrikesdepartementet	66,7	58,9	58,2	63,2	55,7
Statsrådsberedningen	0,8	0,3	1,3	2,6	0,2
Övriga (Riksdagen och dess verk)	23,1	27,1	26,7	33,3	52,3
Statliga kommittéer	1,1	0,9	1,6	0,2	0,6
Totalt	338	322	340	324	352

Uppdragsverksamhetens intäkter och ackumulerat överskott, mnkr

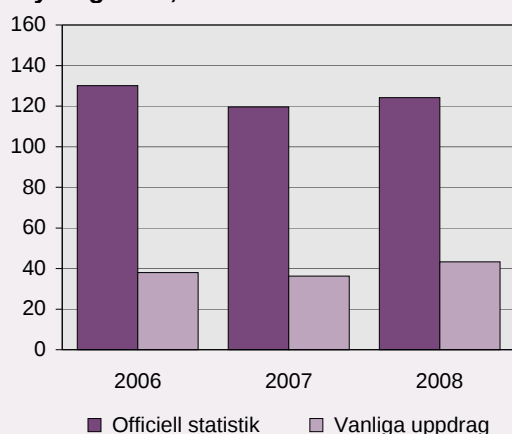
	2004	2005	2006	2007	2008
Intäkter ¹	468,5	470,2	482,7	462,5	516,0
Ackumulerat överskott	14,2	20,9	30,2	21,8	28,0

1) Inklusive uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.

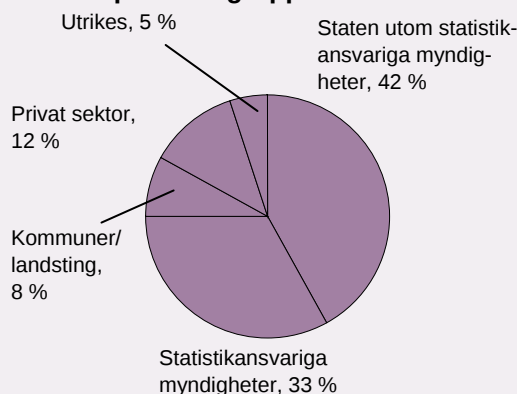
4.3.2 Beskrivning av uppdragsverksamheten

SCB:s uppdragsverksamhet beskrivs i det följande på både ett ekonomiskt och ett produktinriktat sätt. Redovisningen bygger till vissa delar på en schabloniserad intäktsfördelningsmodell. I de fall fakturerat belopp (löpande priser) används som beskrivande variabel finns inte en intäktsfördelning tillgänglig.

Intäkter från statistikansvariga myndigheter, mnkr

Intäkter per kundgrupp år 2008

Fördelningen av antalet fakturerade uppdrag i olika storleksklasser år 2008
Exkl. publikationer

	Procent
Mindre än 1 000 kr	31
1 000 – 4 999 kr	38
5 000 – 49 999 kr	24
50 000 kr eller större	7
Samtliga	100

4.3.2.1 Kunder

Ett fåtal av SCB:s kunder står för en mycket stor del av faktureringen. Under år 2008 svarade de tio största kunderna för knappt 52 procent (lika stor andel som under år 2007) och de 100 största kunderna för 85 procent av faktureringen jämfört med drygt 82 procent för år 2007.

Jämfört med år 2007 har endast smärre förändringar skett i kundstrukturen inom uppdragsverksamheten år 2008. De statliga myndigheterna är fortfarande den kundgrupp som dominerar. Uppdragen från departement och myndigheter under departementen ökade under år 2008 med ca 8 procent vid en jämförelse av faktureringen.

Kommunerna och landstingens andel av faktureringen har minskat något till ca 8 procent (år 2007 ca 10 procent) och den privata sektorn har minskat sin andel med någon procentenhet till 12 procent. Utländska kunders andel har minskat med ca 1 procent.

SCB:s uppdragsverksamhet till utrikes kunder uppgick under 2008 till ca 19 mnkr varav ca 2 mnkr av försäljningen gick till olika kunder inom EU-administrationen.

4.3.3 Uppdragstjänster

Cirka 10 100 nya uppdrag (exkl. publikationsförsäljningen) registrerades år 2008 i SCB:s uppdragsverksamhet mot knappt 10 400 år 2007. De flesta uppdragen är mycket små och endast cirka 7 procent är större än 50 000 kr. Antalet nyregistrerade uppdrag har successivt minskat de senaste åren främst p.g.a. att antalet mycket små uppdrag minskar, bl.a. beroende på att allt mer statistik finns tillgänglig på SCB:s webb.

SCB:s uppdragsverksamhet består av ett stort antal olika tjänster och produkter, allt från enkla tabeller till komplexa informationssystem och stora statistiska undersökningar omfattande alla moment från datainsamling till färdig rapport.

Förändringarna mellan de olika uppdragskategoriernas andel av totala uppdragsverksamheten är ganska små, dock har datainsamling och total statistisk undersökning ökat något under år 2008.

Uppdragsproduktion som SCB utför åt andra statistikansvariga myndigheter utgjorde år 2008 cirka 33 procent av den totala uppdragsverksamheten. I denna typ av uppdrag ingår inte bara produktion av officiell statistik utan även andra utrednings- och utvecklingsuppdrag.

4.3.3.1 Några typer av tjänster

SCB genomför varje år ett stort antal bearbetningar av olika register baserade på befintlig statistik.

SCB tar också fram underlag för prognoser på olika nivåer inom t.ex. befolkningsområdet.

Med s.k. GIS-teknik (geografiska informations system) kan statistiska data kopplas till geografisk information och redovisas på karta.

För forskare m.fl. erbjuder SCB data som görs tillgängliga på ett säkert sätt via det särskilda uttagssystemet MONA (Microdata On-line Access). MONA-systemet har arbetats fram som ett utvecklingsprojekt med Vetenskapsrådet som kund. Uppdraget har pågått under tre år och har inneburit att SCB utvecklat MONA-systemet för att i ännu större omfattning passa för forskningsanvändare. Uppdraget har omfattat tre delprojekt: uppbyggande av datalager för registerforskning, kvalitetsindikatorer för registerdata samt att metadata ska finnas tillgängliga via Internet för forskarvärlden. Uppdraget har genomförts i samarbete mellan SCB:s utvecklingsavdelning och i stort sett alla övriga avdelningar inom SCB. Projektet skall nu utvärderas av utomstående utländsk expertis för att bl.a. se om systemet kan tjäna som förebild för andra länder.

SCB erbjuder också intervjuundersökningar och postenkäter bl.a. genom s.k. omnibussar, där flera uppdragsgivare delar på frågeutrymmet och vissa gemensamma kostnader. Sedan några år genomförs också företagsbussar där beslutsfattare i näringslivet intervjuas.

Under de senaste åren har datainsamling via Internet utvecklats, i form av webbenkäter inom allt fler områden, t.ex. arbetsmiljö, jordbruk och turism. Under år 2008 har ett webbverktyg med miljöekonomiskt data utvecklats på uppdrag av Eurostat.

SCB:s mättekniska laboratorium är ofta anlitat och ger råd om utformning av frågor och blanketter och utför test.

Servicemätningar och kundnöjdhetsstudier är efterfrågade uppdragsprodukter och omfattar nöjdhetsmätningar inom statliga och kommunala verksamhetsområden som berör olika grupper som medarbetarna, de boende och medborgarna. En ny undersökning "Företagen om kommunen" genomfördes för första gången under våren 2008. Uppdraget är en enkät till företagare i kommunen avseende såväl kommunens infrastruktur som servicen åt företagen.

SCB utvecklar och producerar på uppdragsbasis ett antal olika index främst till bransch-

organisationer. Ett nytt branschindex, Bevakningsindex, har utvecklats under året.

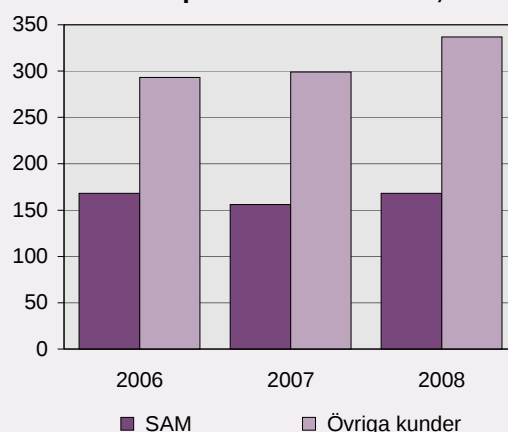
SCB har under år 2008 börjat medverka i externa kurser för att sprida kunskap om hur Bruttonationalprodukten (BNP) är uppbyggd och produceras.

4.3.4 Några exempel på uppdrag

SCB har fått i uppdrag av Näringsdepartementet att bygga upp en "gränsregional statistik" i samarbete med övriga nordiska statistikbyråer. Uppdraget har påbörjats under år 2008 och beräknas fortgå även under år 2009.

På uppdrag av Riksbanken producerar SCB betalningsbalansstatistik och Sveriges tillgångar och skulder mot utlandet. Betalningsbalansstatistiken har successivt övertagits från Riksbanken. Utöver detta genomförs också, med Riksbanken som uppdragsgivare, finansmarknadsstatistik med fokus på monetära finansinstitut samt utrikeshandel med tjänster.

Intäkter exkl. publikationsintäkter, mnkr

SAM = Statistikansvariga myndigheter

Intäkter per uppdragskategori, mnkr

Exkl. publikationsintäkter samt uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter

	2006	2007	2008
Datainsamling/ Total			
statistisk undersökning	245,3	220,4	257,7
Konsultation m.m.	43,7	54,0	46,4
Statistisk bearbetning av			
befintliga register	80,4	86,9	91,0
Nominella uttag	20,0	23,6	26,3
Tjänsteexport	74,7	67,9	76,2
Övrigt	9,1	2,3	7,4
Totalt	473,2	455,1	505,0

Med Integrations- och jämställdhetsdepartementet som uppdragsgivare har SCB fått uppdraget att genomföra en tidsanvändningsundersökning. Det är ett projekt som kommer att löpa under flera år. Till samma uppdragsgivare har SCB under år 2008 påbörjat ytterligare två uppdrag, det ena har varit att skapa Indikatorer för uppföljning av Peking-dokumentet och det andra avsåg en förstudie till att förbättra jämställdhetsstatistiken.

Under år 2008 erhöll SCB i konkurrens en s.k. Call for Tender från EU. Uppdraget går ut på att sammanställa data avseende socioekonomisk bakgrund för studenter i OECD-länder samt att ge förslag på lämpliga indikatorer.

På uppdrag av Uppsala universitet har SCB under år 2008 påbörjat uppbyggnaden av en databas över bouppteckningar. Databasen skall utgöra underlag vid studier av t.ex. ekonomiska överföringar mellan generationer.

Under året har SCB genomfört ett uppdrag där man uppskattat kommunernas intäkter från den kommunala fastighetsavgiften år 2008 och år 2009 samt redovisat förändring mellan dessa år. Ett flertal uppdrag har också genomförts som handlat om att prognostisera utfallet av småhustaxeringen år 2009.

En så kallad "Skräpundersökning" har genomförts där statistiska metoder har utnyttjats för att få fram bättre mått på nedskräpningen i olika kommuner. Detta är en areell undersökning där geografiska informationssystem använts för att definiera lämpliga mätpunkter.

Efter Medlingsinstitutets beslut att lägga ner Arbetskostnadsindex (AKI) har SCB lyckats få fram nya finansörer och därmed kunnat fortsätta produktionen av detta mycket efterfrågade index.

Under året har SCB sett ett ökat intresse för geografiska variabler i termer av koordinater och tätort-/glesbygdsindelningar.

En elektronisk insamling från samtliga äldreboenden och vårdcentraler i Sverige har genomförts där Socialstyrelsen varit uppdragsgivare. Insamlat datamaterial är underlag till Socialtjänstens äldreguide. Åt Skolverket har SCB också genomfört en elektronisk insamling där kommunerna ansöker och redovisar vilka lärare de har inom lärarfortbildning. Det insamlade datamaterialet ligger till grund för statsbidragsutbetalningar och utvärdering av lärarlyftet.

SCB har på uppdrag av Folkhälsoinstitutet påbörjat, via intervjuer, en Spelvaneundersökning. Syftet med undersökningen är att studera

utvecklingen av spelandet och förekomsten av spelproblem i samhället.

Åt Karolinska institutet har en enkätundersökning angående mobiltelefoni genomförts, där syftet med undersökningen varit att skaffa underlag om mobiltelefoni kopplat till hälsan.

Med Region Skåne som uppdragsgivare har en enkätundersökning genomförts, Folkhälsoenkät i Skåne. Syftet med undersökningen var att ta fram underlag till bl.a. folkhälsorapporterna som beskriver hur hälsan utvecklats i Skåne.

4.3.4.1 Tjänsteexport

SCB:s tjänsteexport bedrivs huvudsakligen i form av dels institutionellt samarbete, dels mer riktade insatser inom ett ämnesområde. Omslutningen har sedan 1993–94 legat runt 50 mnkr per år för att från 2004 öka till mellan knappt 70 och drygt 80 mnkr/år. Omslutningen under 2008 var 76 mnkr. Inom tjänsteexporten administrerades under året cirka 50 projekt med 18 utlandsstationerade långtidskonsulter och cirka 375 korttidsuppdrag av varierande omfattning, från några dagar upp till 3–4 veckor. Vidare togs drygt 30 studiegrupper emot för utbildning/praktik inom olika delar av SCB.

Verksamheten har under året i stor utsträckning (84 procent) varit baserad på bilateralt bistånd finansierat av Sida (87 procent år 2007). Övriga finansörer var EU, Inter-Amerikanska utvecklingsbanken (IDB) och Danmarks (Danida), Norges (Norad), Kanadas (Cida) respektive Storbritanniens (DFID) motsvarighet till Sida, olika FN-organ, Världsbanken samt Abu Dhabi i egen regi.

Av intäkterna avsåg 38 procent projekt på Balkan, 24 procent i Sydostasien, 12 procent i Latinamerika samt 11 procent i södra och västra Afrika respektive 2 procent i forna Sovjet. Resterande 13 procent avsåg projekt i övriga delar av världen.

4.3.4.2 Publikationer

Försäljningen av publikationer har successivt minskat de senaste åren såväl antals- som omsättningsmässigt. Antalet försålda publikationer under år 2008 uppgick dock till cirka 30 000 (26 000 år 2007) varav "På tal om kvinnor och män" (en lathund om jämställdhet) står för en tredjedel.

4.3.5 Officiell statistik

Drygt en fjärdedel av SCB:s totala uppdragsvolym avser produktion av officiell statistik på uppdrag av 17 statistikansvariga myndigheter. En utförlig rapport om "Sveriges officiella statistik" tas årligen fram av Rådet för den officiella statistiken (ROS). Fakturerat belopp för de

departement som har ansvar för officiell statistik redovisas i tabellen på sid. 23..

4.3.5.1 Arbetsmarknadsdepartementet

På uppdrag av Medlingsinstitutet framställer SCB officiell statistik inom området Löner och arbetskostnader samt för EU, undersökningarna Labour Cost Survey (LCS), Structure of Earnings Survey (SES) och Labour Cost Index (LCI).

Under år 2008 har Konjunkturlönestatistiken avseende kommuner och landsting kompletterats med variablerna rörliga tillägg, sjuklön, engångsbelopp och avtalade timmar. SCB producerar för Arbetsmiljöverkets räkning officiell statistik om arbetsmiljön och arbetsorsakade besvär.

SCB fakturerade år 2008 Arbetsmarknadsdepartementet och dess myndigheter med totalt cirka 42,3 mnkr, av vilket 39,8 mnkr utgjorde produktion av officiell statistik.

4.3.5.2 Finansdepartementet

SCB producerar på uppdragsbasis taxeringsutfallet för Ekonomistyrningsverkets räkning och finansmarknadsstatistik åt Finansinspektionen. Finansmarknadsstatistiken innehåller finansiella räkenskaper, hushållens sparbarometer, statistik över aktieäandet, fondsparande, försäkringsbolag och försäkringssparande samt bokslut för finansiella företag.

SCB fakturerade år 2008 Finansdepartementet och dess myndigheter med totalt cirka 14,2 mnkr, av vilket 10,6 mnkr utgjorde produktion av officiell statistik.

4.3.5.3 Jordbruksdepartementet

Jordbruksverket har huvudansvaret för den officiella jordbruksstatistiken. SCB svarar enligt uppdragsavtal för uppgiftsinsamling, statistikframställning, vissa därmed sammanhängande tjänster och utvecklingsarbeten av jordbruks- och livsmedelsstatistik samt internationell rapportering avseende skördestatistik.

SCB har även framställt statistik till Jordbruksverket om livsmedelssäkerhet, kombinationsverksamhet i jordbruket, växtskydd m.m.

Fiskeriverket har ansvar för officiell statistik om fiske och vattenbruk. Enligt uppdragsavtal ansvarar SCB här för statistik om fiskodlingarnas omfattning (vattenbruk) samt rapporterar resultaten internationellt till berörda organ.

SCB fakturerade år 2008 Jordbruksdepartementet och dess myndigheter med cirka 21,7 mnkr, varav 16,2 mnkr avser officiell statistik.

4.3.5.4 Miljödepartementet

Kemikalieinspektionen (KemI) har ansvar för officiell statistik avseende försäljning av bekämpningsmedel samt miljö- och hälsofarliga kemikalier. SCB producerar officiell statistik inom dessa områden enligt avtal med KemI. Inom materialflödesområdet har SCB tagit fram en rapport åt KemI där man identifierar varugrupper huvudsakligen för konsumenter och därav ingående produkter speciellt avsedda för barn.

Naturvårdsverket (NV) ansvarar för statistik och miljödata avseende ett flertal modellbaserade undersökningar och enkätundersökningar samt förädling av data inom områdena utsläpp av olika föroreningar till luft och vatten, belastning på sjöar och havsområden, utsläpp av farliga ämnen samt uppkomst och hantering av avfall. Stora delar av statistiken tas fram inom ramen för det s.k. SMED-konsortiet bestående av SCB, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Svenska Miljöinstitutet AB (IVL) och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). I början av år 2005 tecknade SMED-konsortiet ett nioårigt ramavtal med Naturvårdsverket rörande miljörapportering för åren 2005–2014.

SCB fakturerade år 2008 Miljödepartementet och dess myndigheter med 14,9 mnkr, varav cirka 0,3 mnkr avser officiell statistik.

4.3.5.5 Näringsdepartementet

På uppdrag av Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) producerar SCB officiell statistik rörande Nystartade företag samt Internationella företag. Åt ITPS tar SCB också fram statistik om Konkurer och offentliga ackord.

SCB producerar för Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA) räkning officiell statistik inom områdena Sjöfart, Vägtrafik, Kommunikationsvanor, Postverksamhet och Televerksamhet. SCB har under år 2008, på uppdrag av SIKA, genomfört förberedelser för att producera en nationell Varuflödesundersökning år 2009.

Åt Nutek produceras den officiella Inkvarteringsstatistiken, vilken omfattar uppgifter om kommersiell uthyrning av logi på hotell, stugbyar, vandrarhem och privat förmedlade stugor och lägenheter samt registerhållning av anläggningar inom turistområdet. Under år 2008 har SCB övertagit produktionen av Campingstatistiken som hitintills producerats av SCR (Sveriges Camping och Stugföretagares riksförbund). Den ingår som del i den officiella Inkvarteringsstatistiken.

På uppdrag av Skogsstyrelsen tar SCB fram officiell statistik avseende Lagerstatistik för massaved och massaflis samt barrsågstimmer.

Den officiella energistatistiken framställs på uppdrag av Statens energimyndighet, vilken består av tre delområden: Tillförsel och användning av energi, Prisutveckling inom energiområdet samt Energibalanser. Under år 2008 har Energimyndigheten beställt officiell statistik över energianvändning i jordbruket, undersökningen inkluderade också vissa frågor om produktion av ved, energigrödor m.m.

SCB fakturerade år 2008 Näringsdepartementet och dess myndigheter med 49,6 mnkr, varav 28,1 mnkr avser produktion av officiell statistik.

4.3.5.6 Socialdepartementet

Socialstyrelsen (SoS) är uppdragsgivare till officiell årlig statistik om individbaserad statistik rörande Ekonomiskt bistånd, Insatser för barn och unga (inkl. en särskild kvalitetsundersökning), Insatser för missbrukare, Äldre- och funktionshindrade, enligt Socialtjänstlagen (SoL), Funktionshindrade personer enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). SCB tar dessutom fram kvartalsstatistik om Ekonomiskt bistånd.

SCB fakturerade år 2008 Socialdepartementet och dess myndigheter med 25,3 mnkr, varav 3,1 mnkr avser officiell statistik.

4.3.5.7 Utbildningsdepartementet

SCB producerar för Skolverkets (SV) räkning officiell statistik om elever, lärare och kostnader inom olika skolformer. Under år 2008 har grundskolestatistiken samlats in på individnivå och resultat som bygger på den nya insamlingen kommer att publiceras av Skolverket under år 2009. Till Skolverket genomförs också en årlig lärarprognos och nytt för år 2008 var att utöver framtagna riksprognos gjordes även en prognos på länsnivå. SCB ska enligt författning föra ett register över studenter och forskare vid universitet och högskolor samt sammanställa ett register över högskolornas personal. Från dessa register beställer Högskoleverket statistik som resulterar i utgivandet av ett antal Statistiska meddelanden (SM). SCB tar dessutom fram officiell statistik rörande forskningsbiblioteken. SCB har av Utbildningsdepartementet under år 2008 fått i uppdrag att vara Sveriges projektledare för Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC). Som nationell projektledare har SCB uppgiften att driva och genomföra det nationella arbetet och ansvara för att påbörja den nationella implementeringen av PIAAC. PIAAC är ett OECD-initierat program som ska mäta den vuxna befolkningens (16–64 år)

kunskaper och kompetens. Målet är att identifiera och mäta olikheter mellan individer och länder när det gäller dessa kompetenser samt därmed kunna ange vilka politiska initiativ som kan bidra till att förstärka kompetenserna. Pilotstudien är planerad till år 2010 och en första undersökning till år 2011. En internationell jämförande rapport ska publiceras år 2013. Uppdraget övergår från år 2009 till att finansieras via anslagsmedel.

SCB fakturerade år 2008 Utbildningsdepartementet och dess myndigheter med 66,4 mnkr, varav 30,8 mnkr är officiell statistik.

4.3.6 Marknadsföring och produktutveckling

SCB ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten, *Den satsning som genomförts år 2008 avser fortsatt utveckling av simuleringsmodellen FASIT, vilken innehåller nya moduler som innehåller information om studiestöd och arbetslöshet.*

4.3.6.1 Marknadsföring

SCB har under år 2008 satsat 5,5 mnkr på olika marknadsföringsåtgärder. Marknadsföringen av SCB:s produkter och tjänster har under året i huvudsak bedrivits av avdelningarna. Dock har den under året tillskapade marknadsenheten framgent ansvar för att SCB samordnar sin marknadsföring på ett mer effektivt sätt.

Genom ökad användning av den statistiska information som SCB har, ökar också samhällsnyttan av densamma. SCB arbetar därför aktivt med att finna nya användningar och kunder och med att upprätthålla relationerna med befintliga kunder bl.a. genom riktade utskick av säljbrev/produktblad, elektroniska nyhetsbrev, annonser och artiklar i fackpress och dagspress.

Kontakterna med viktiga kunder sker också vid möten antingen hos kunderna eller på SCB. Ett större kundmöte för de kunder som medverkar i NKI/NMI undersökningar har genomförts under år 2008, där syftet bl.a. varit att tjäna som ett forum för gemensamt utvecklingsarbete och kundanpassning. Andra aktiviteter har varit en riktad marknadsföring till kommuner om en ny standardiserad NKI-undersökning "Företagen om kommunen", deltagit med monter vid den kommunalekonomiska mässan i Malmö samt marknadsföring av skräddarsydda index.

Härutöver arrangerar och medverkar SCB i ett antal mässor, konferenser, kurser och seminarier, se även under avsnittet Kundkommunikation (sid. 30–31).

Till stöd för avdelningarnas marknadsföring görs vissa centrala insatser. Så utges t.ex. kundtidningen Källa: SCB. På senare år har SCB:s

och andra webbplatser blivit en alltmer viktig kanal när det gäller att nå ut till många användare och kunder.

4.3.6.2 Produktutveckling

Utveckling av nya produkter sker ofta i samarbete med kunden i samband med att ett nytt uppdrag utformas eller att befintliga uppdrag

vidareutvecklas. Ett exempel på en satsning som genomförts i samarbete med användarna under år 2008 är en fortsatt utveckling av simuleringsmodellen FASIT, vilken inneburit nya moduler som innehåller information om studie-stöd och arbetslöshet. En förstudie är genomförd om livslön för olika utbildningsgrupper.

Några nyckeltal, tusental

	2006	2007	2008
SCB: s webbplats – besök	3 702	4 280	..
Statistikdatabasen – antal uttag	769	693	738
– antal registrerade användare	38,9	40,0	40,7
Biblioteket – utlånade volymer ¹	6,3	5,3	3,5
Kundservice – Telefonförfrågningar	11,3	12,1	14,0
– Förfrågningar via e-post	8,7	8,7	10,4

1) 2008 minskades bibliotekets yta från 636 till 36 kvm. Biblioteket hölls stängt under ombyggnaden. Efter ombyggnaden finns inte längre någon läsesal och öppet-hållandet är begränsat till ett par timmar per dag.

4.4 Gemensam verksamhet**4.4.1 Kundkommunikation**

Webbplatsen är den viktigaste kanalen för att kommunicera ut statistiken till såväl allmänheten som professionella användare. Antal besök har stadigt ökat de senaste åren och var år 2007 drygt 4,3 miljoner, en ökning med 16 procent från föregående år. På grund av tekniska problem med mätverktyget finns ingen statistik över antalet besök under 2008.

Under året har SCB arbetat med att ta fram en ny webbplats, både vad gäller struktur och layout. Den lanseras i början av 2009. Samtidigt har uppbyggnaden av innehållet på webbplatsen fortsatt, både vad gäller allmän information om SCB, statistiksystemet och statistiken.

Alla statistiska meddelanden (SM) publiceras på webbplatsen i en standardiserad form som är anpassad för Internet. Alla tryckta statistikrapporter publiceras också på SCB:s webbplats i pdf-format. För statistikprodukter som SCB ansvarar för finns också de mest efterfrågade uppgifterna presenterade på webbplatsen i form av tabeller och diagram. Samtliga pressmeddelanden publiceras på webbplatsen. Fortsatta satsningar har gjorts på att arbeta mer aktivt med den engelska startsidan.

Nästan samtliga statistikprodukter som SCB ansvarar för finns tillgängliga i Statistikdatabasen (101 av 114 möjliga). Antalet tabeller har ökat för många statistikprodukter. Dessutom finns 38 produkter i databasen som andra statistikansvariga myndigheter ansvarar för. Det totala antalet tabeller på svenska i Statistikdatabasen är 2 069 i slutet av 2008. Motsvarande tal i slutet av 2007 var 1 777. Det totala antalet tabeller översatta till engelska har ökat från 530 år 2007 till 632 år 2008. Procentuellt är det en ökning från 30 till 31 procent. Utvecklingsarbetet avseende Statistikdatabasen sker i samarbete med de statistiska centralbyråerna i Danmark och Norge.

Antalet uttag ur databaserna har ökat under en följd av år. Trenden bröts under 2007. Totalt gjordes 738 000 uttag ur databaserna under 2008, vilket är en återhämtning men inte riktigt till nivån 2006 då det var 769 000 uttag. Statistikområdet arbetsmarknad har även 2008 haft fler uttag än statistikområdet befolkning, 10 procents ökning på arbetsmarknad och 4 procents ökning på befolkning. Största minskningen av antalet uttag hade jord- och skogsbruk med 41 procent, tätt följt av finansmarknad med 38 procents minskning. Nationalräkenskaper som hade en stor minskning föregående år hade en ökning med 45 procent för 2008.

SCB publicerade 374 pressmeddelanden under 2008, vilket är sex fler än under året dessförinnan. Medierna bjöds även in till presskonferenser vid 11 tillfällen. År 2008 liksom tidigare år var återgivningen av SCB-uppgifter i medierna stor.

Broschyren "Statistik för alla", som på ett lätt- och enkelt sätt presenterar statistik inom skilda områden och i första hand riktar sig till skolor, har sänts ut i närmare 50 000 exemplar.

SCB har anordnat seminarier under Almedalsveckan i Visby och ett antal metodseminarier, där extern inbjudan gått ut. SCB har också deltagit i s.k. arbetsmarknadsdagar på universitet och högskolor. SCB arrangerar årligen välbesökta konferenser och temadagar såsom Valfärdsdagen, Prognosdagen, Demokratidagen, konferensen om den officiella statistiken samt Saltsjöbadskonferensen.

SCB har även deltagit i Bok- och Biblioteksmässan där man hade ca 3 000 besökare i monter och höll ett antal uppmärksammade seminarier. Dessutom har personal från SCB deltagit i Grävande journalisters årskonferens och Skolforum.

SCB bedriver en omfattande kursverksamhet som riktar till användare t.ex. Hur man söker i databaser, Hur man använder index och Lär dig publicera din egen statistik.

SCB har under året påbörjat en satsning på en central kundservice, som ska bli ingång för alla statistikfrågor, frågor som i dagsläget till största del går till respektive ämnesenhet. Det har varit en kraftig ökning av antalet förfrågningar, både per telefon och per e-post till den centrala kundservicen. Telefonförfrågningarna har ökat med 25 procent jämfört med 2007 (12 600 mot 10 100) och e-posten har ökat med 21 procent (10 400 mot 8 600).

SCB:s bibliotek ger stöd till alla kategorier av statistik-användare. Biblioteket har under året flyttat till en mindre lokal. Alla publikationer går att beställa. Biblioteket har också varit stängt under ett par månader på hösten så det finns inte någon jämförbar statistik över antalet besökare. Samtidigt som användarna efterfrågar de senaste siffrorna, finns det ett stort intresse för den historiska statistiken, och SCB är mitt i ett större arbete med att digitalisera flera av de historiska publikationerna och en stor del av materialet finns redan publicerat på webbplatsen.

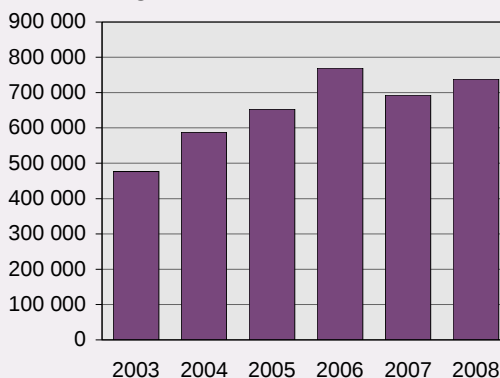
4.4.2 Utvecklingsarbetet vid SCB

Under året har utvecklingsarbetet koncentrerats genom att alla projekt passerar en central projektledningsgrupp där huvudinriktningen har varit fortsatt satsning på att effektivisera och kvalitetssäkra statistikproduktionsprocessen.

Verksamhetsmått

	2006	2007	2008
Publikationer:			
Antal titlar	146	134	120
Antal distribuerade exemplar (tusental)			
– sålda	49	26	30
– gratis och utbytes	15	14	13
Antal betalande abonnenter	7 000	6 300	6 100
Pressmeddelanden	356	367	374

Antal uttag ur statistikdatabasen

Antal uttag ur statistikdatabasen per statistikområde, tusental

Ämnesområde	2006	2007	2008
Arbetsmarknad	165	204	226
Befolkning	235	199	207
Priser och konsumtion	43	38	48
Boende, byggande och bebyggelse	36	32	34
Handel med varor och tjänster	45	43	32
Hushållens ekonomi	24	19	30
Näringsverksamhet	30	25	25
Nationalräkenskaper	36	17	24
Utbildning och forskning	26	19	20
Hälsa-/sjukvård	21	15	16
Offentlig ekonomi	32	16	15
Finansmarknad	13	14	9
Informationsteknik (IT)	7	4	7
Medborgarinflytande	15	10	7
Energi	5	5	6
Socialtjänst	7	4	6
Kultur och fritid	3	3	6
Jord- och skogsbruk, fiske	10	10	6
Levnadsförhållanden	6	6	5
Miljö	6	6	5
Transporter och kommunikationer	5	4	4
Bytt ämnesområde	0	1	0
Totalt	769	693	738

Gemensam verksamhet, mnkr

	2006	2007	2008
Kundkommunikation	47,6	45,7	38,9
Utvecklingsarbete vid SCB			
– Effektivisering av statistikproduktionsprocessen ¹	11,0	59,3	32,5
– Metodutveckling	19,1	12,3	54,3
– IT-verksamhet, drift	69,6	69,1	62,2
– Säkerhetsarbete ²	2,3	1,2	2,6
Registersstatistik	5,2	3,8	1,6
Totalt	154,8	191,4	192,1

Anm. Till år 2008 infördes en ny processledningsorganisation vid SCB och i samband därmed skapades en enhetlig finansieringsmodell för gemensam infrastruktur. Utvecklingen över åren är därför inte helt jämförbar. Merparten av kostnaderna är finansierade genom ett påslag per arbetad timme, vilket medför att dubbelräkning av kostnader förekommer.

1) För år 2007 har huvuddelen av kostnaderna för det s.k. Lotta-projektet finansierats via internfakturerings av annan verksamhet, varför kostnaderna är dubbelräknade.

2) Exkl verksamhet finansierad av Krisberedskapsmyndigheten.

4.4.2.1 Effektivisering av statistikproduktionsprocessen

Under året har utvecklingsarbetet fortsatt i linje med beslutade förändringar för en mer effektiv och standardiserad statistikproduktionsprocess.

SCB har under år 2008 fortsatt på den linje som det s.k. LOTTA-projektet initierade med syfte att standardisera metoder och verktyg. En ny organisation trädde i kraft från 1 januari 2008. Den nya organisationens syfte har varit att stödja processorienteringen genom att tydliggöra ansvar för drift, utveckling och uppföljning av produktionsprocessen. Det har bl.a. inneburit att en roll som processansvarig har införts med ansvar för både förvaltning och utveckling av processtegen.

Utvecklingsarbetet har legat på en lägre nivå jämfört med de två tidigare åren. Projekten har spänt över hela produktionsprocessen med en fokusering på indatahantering och granskning. En viktig del har även varit att ta fram en tekniskt och även innehållsmässigt förnyad webbplats för SCB. Den nya webbplatsen kommer att lanseras i februari 2009.

Nära samarbete har fortsatt med ledande statistikbyråer runt om i världen för att utveckla statistikproduktionsprocessen. En roll som införts på SCB är arkitekter med ett övergripande strategiskt ansvar för samordning av utveckling och omvärldsbevakning på lite längre sikt.

4.4.2.2 Metodutveckling

Metodutvecklingen har till allra största delen inriktats på effektivisering av statistikproduktionsprocessen. Därtill har stöd till produktionen prioriterats efter två år av mer generell utveckling. Den generella metodutvecklingen har framförallt handlat om att effektivisera och kvalitetssäkra granskningsprocessen. En mer selektiv granskning har visat sig kunna innebära likartad kvalitet till lägre kostnad. Fortsatt satsning under året på utvecklingsarbete både för ekonomisk statistik och det socialstatistiska systemet.

I det nationella metodsamarbetet ingår särskilt universiteten i Örebro och Stockholm samt övriga statistikansvariga myndigheter. Samarbetet med universiteten utvecklas ständigt med bl.a. fler studenter som skriver uppsatser om SCB-nära ämnen och möjligheter till praktikarbete för statistikstudenter på mer avancerad nivå.

I det internationella arbetet ingår, utöver deltagande i Europasamarbetet inom ramen för Eurostat, ett omfattande informellt samarbete och erfarenhetsutbyte i olika nätverk. Kontakter och erfarenhetsutbyte sker även genom medverkan i konferenser.

SCB ger dessutom ut den internationella metod-tidskriften *Journal of Official Statistics* som refererades bland annat av CBS i samband med den amerikanska presidentvalskampanjen.

Standarder och klassifikationer

Under året har den centrala funktionen för klassifikationsarbete förstärkts. Ett klassifikationsnätverk har inrättats inom SCB för samordning av klassifikationsarbetet.

SCB deltar i det europeiska samarbetet avseende klassifikationsfrågor inom Eurostats arbetsgrupp för NACE/CPA (Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes/Statistical Classification of Products by Activity). Arbetet med att genomföra genomgripande revisioner av NACE och CPA, benämnt Operation 2007, har pågått sedan 2002 och har utmynnat i att en ny struktur för NACE och en EU-förordning för NACE Rev.2 har fastställts. Den nya svenska indelningen SNI 2007 blev färdig under året och är planerad att börja införas i årsstatistiken fr.o.m. referensåret 2008 och i korttidsstatistiken år 2009.

Revisionen av ISIC/NACE är samordnad i tid med en översyn av den internationella yrkesindelningen ISCO (International Standard Classification of Occupations). Sverige är genom SCB representerat i den internationella expertgrupp (TEG/ISCO) som ska bistå ILO (International Labour Organization) i arbetet med att uppdatera ISCO-88. Arbetet har nu kommit så långt att det finns en beslutad struktur.

4.4.2.3 IT-verksamheten

Även detta år har präglats av hög driftstabilitet, och samarbetet med driftleverantören Logica har fungerat väl. Det under 2008 påbörjade införandet av en förvaltningsmodell baserad på ITIL har fortsatt med goda resultat. Övergång till MS SQL Server 2005 och uppgradering av Windows 2003 på alla servrar har genomförts. Ett projekt för införande av Vista och Office 2007 påbörjades men avbröts p.g.a. att det inte fanns tillräckliga resurser för anpassning av egenutvecklade applikationer. I stället genomfördes ny planering för att i ett mellansteg övergå till Windows XP som nytt operativsystem på PC-nivån. Driftöverlämning av ett säkert trådlöst nät i samtliga av SCB:s konferensrum på båda orterna har genomförts. Arbetet med att koncentrera serverdrift till Örebro har fortsatt. Datalagret har dels byggts ut kraftigt på grund av ökade lagringsbehov, dels har redundans införts för att tillgodose krav på högre tillgänglighet. Upphandling av och tilldelning av nytt driftavtal har genomförts.

En mer automatiserad miljö för server och klientinstallationer har driftsatts, vilken ger förutsättningar för en mer lättadministrerad IT-miljö. Den virtuella servermiljön har byggts ut för att rymma fler servrar vilket ger stabilare driftmiljö för dessa servrar.

En stor mängd programvaror har paketerats för central uppdatering vilket kommer att leda till färre störningar på klientsidan och säkrare och effektivare licenshantering.

En webbaserad portal för automatiserade beställningsflöden har driftsatts.

4.4.2.4 Säkerhetsområdet

Säkerhetsorganisationens resurser har under året varit mer ansträngda än normalt, dels beroende på den driftupphandling som pågätt, dels p.g.a. att säkerhetschefen (ÖD) tjänstgjort som t.f. GD del av året. Detta har medfört en sänkt ambition i genomfört arbete jämfört med den verksamhetsplan som gjordes för området.

En utredning av hur en framtida säkerhetsorganisation bör organiseras och dimensioneras med hänsyn till interna och externa krav runt informationssäkerhet har under året initierats. Målsättningen är att utredningen ska vara klar i januari 2009.

Företaget Veriscan har gjort en säkerhetsanalys där SCB får jämförelsevis goda resultat men hamnar samtidigt en bra bit under den satta målnivån. Rapporten redovisar ett antal förbättringsområden vilka i det fortsatta arbetet analyserats och fördelats per avdelning. På grund av resursbrist har uppföljning av de avdelningsspecifika åtgärdsbehoven inte kunnat genomföras under året. Flera av de påtalade bristerna inom det IT-tekniska området hantearas dock i det löpande förbättringsarbetet inom IKT-infrastrukturen.

Klassificeringen av statistikprodukter med avseende på sekretess, tillgänglighet och riktighet har under året setts över och reviderats. Produktdatabasen har uppdaterats med informationen. På verksledningsnivå har fastställts vilka produkter som ska anses vara samhällsviktiga eller verksamhetskritiska.

Ambitionen med att under 2008 fortsätta arbetet med utarbetande av kontinuitetsplaner för verksamheten har av resursbrist inte kunnat fullföljas. Det finns därför behov av att under 2009 genomföra riskanalyser för de verksamhetskritiska produkterna kopplat till ett särskilt regeringsuppdrag.

Inom IT-säkerhetsområdet har samordnat lösenordsbyte, förberedelser för byte av antivirusprogramvara och säkerhetsgodkännande av trådlöst nätverksaccess genomförts. Inom

ramen för nytt koncept för standardiserad utskriftsteknik har ett antal säkerhetshöjande åtgärder införts. Vidare har webbfiltreringsfunktionen förbättrats samt en ny lösning för säker uppkoppling för externa supportleverantörer mot SCB:s interna nätverk driftsatts. Utifrån ett par inträffade stölder av bärbara PC har beslut om införande av en dekal med särskild märkning tagits.

Den 13 juni drabbades SCB:s webbplats av en trojanbaserad attack. Incidenten finns beskriven i särskild rapport.

Den 12–13 september inträffade funktionsbortfall på reservkraftförsörjningen till datahallen i Örebro. Efter larm om incidenten på tjänstefri tid genomförde Logica åtgärder för att minimera skadeverkningarna i serverdriften. Incidenten finns beskriven i särskild rapport.

Utöver ovan genomförda förbättringsåtgärder har behovet av fortsatta förbättringar inom delområdena aktiva kort respektive behörighetshantering diskuterats och prioriterats högt i planeringen inför 2009.

Särskild säkerhetsutbildning för IT-personal med fokus på risker och hot kring/mot webbapplikationer har genomförts i två omgångar. Utbildningen följdes upp med praktiska demonstrationer av hur man "hackar" webbsidor m.m. vid chefsmötet i mars.

4.4.3 Registerstatistik

Under år 2008 har arbetet med att få samman registerverksamheten till ett system inom SCB fortsatt. En genomförandeplan för att utveckla ett registersystem har utarbetats. Arbete har bedrivits för att vidareutveckla indatahanteringen från administrativa källor. Projekt har startats inför omläggningen av företagsdatabasen och för att utveckla arkitekturen runt ett mer strukturerat datalager.

SCB deltar aktivt i det internationella samarbetet omkring registerbaserad statistikproduktion, särskilt med de nordiska länderna men även inom de övriga länderna inom den europeiska unionen.

4.5 Internationellt statistiskt samarbete

Internationellt samarbete avseende statistikens inriktning och omfattning sker framför allt inom det europeiska statistiksystemet (ESS), med EU:s statistikmyndighet Eurostat som samordnare. Därutöver sker samarbete med flera FN-organ, OECD, de nordiska statistikbyråerna samt bilateralt mellan SCB och andra länders statistikbyråer.

Förutom omfattande kontakter med andra medlemsstater i EU samt besök i anslutning till tjänsteexporten har SCB arrangerat besök från bland annat statistikmyndigheterna på Grönland och Taiwan samt också från FN (UNSD). Utöver detta sker en omfattande benchmarking, bland annat i form av seminarier, workshops och konferenser, mellan ämnesexperter inom olika områden.

SCB har ett samordningsansvar för den Svenska officiella statistiken vilket bland annat innebär ett ansvar för att löpande informera och samråda med andra berörda statistikansvariga myndigheter (SAM) inför internationella möten. SCB administrerar också det svenska deltagandet i de cirka 150 statistiska arbetsgrupper som är knutna till Eurostat. SCB deltar själv i ett drygt hundratal av dessa arbetsgrupper. Vidare deltar SCB i ett tjugofemtal OECD- och FN-arbetsgrupper inom statistikområdet. Samarbete sker också via de 45 statistiska kontaktnät som finns etablerade inom det nordiska statistiska samarbetet. Under året genomfördes över 370 EU-resor och därtill över 110 resor till nordiska möten. Det totala antalet utlandsresor var nästan 730 vilket är en minskning med cirka 70 resor jämfört med året före. I denna siffra är inte utlandsresor inom ramen för SCB:s tjänsteexport medräknade. Kostnaden för det internationella samarbetet har varit 2,7 mnkr.

4.5.1 EU

Slovenien och Frankrike har varit ordförande i rådet under 2008 – Slovenien under det första halvåret och Frankrike under det andra. Under året fastställdes ett flertal rättsakter inom statistikområdet, dels av Europaparlamentet och rådet gemensamt enligt den s.k. medbeslutande-proceduren, dels enbart av rådet enligt den s.k. samarbetsproceduren. Under 2008 har bland annat följande rättsakter antagits: CPA (Statistical Classification of Products by Activity); SBS (Structural Business Statistics); Företagsregister; Energistatistik; Vakansstatistik; Utbildning och livslångt lärande; Folk- och Bostadsräkningar; Vattenbruk; Statistik över besättningar och köttproduktion samt Jordbrukets struktur och produktionsmetoder inom jordbruket. Dessutom har två rättsakter antagits avseende upp-

rättandet av ESAC (European Statistical Advisory Committee) respektive ESGAB (European Statistical Governance Advisory Board). ESAC ska bistå Europaparlamentet, rådet och kommissionen genom att se till att användarnas krav och kostnaderna för uppgiftslämnare och statistikproducenter beaktas vid samordningen av de strategiska målen och prioriteringarna för gemenskapens politik för statistisk information. ESGAB:s syfte är att utöva en oberoende tillsyn över det europeiska statistiksystemet när det gäller tillämpningen av den europeiska uppförandekoden (Code Of Practice) avseende statistik.

Rådet behandlade även ett antal andra förslag till rättsakter inom ytterligare ett antal områden men dessa är ännu inte slutbehandlade.

Utöver detta antogs ett antal av kommissionens rättsakter. I huvudsak avser dessa genomförandebefogenheter av Europaparlamentets och rådets rättsakter. De behandlas på verkschefsmötet SPC (Statistical Programme Committee) som är genomförandekommittén inom statistikområdet. Under 2008 har bland annat följande rättsakter antagits: FATS (Statistics on the structure and activity of foreign affiliates); ESSPROS (European system of integrated social protection statistics); Vakansstatistik; LFS (Labour Force Survey); Statistik avseende Informations-samhället samt Sjötransporter.

Internationellt samarbete

	2006	2007	2008
Antal beslutade EU-rättsakter inom statistikområdet	27	31	35
Totalt antal EU-rättsakter inom statistikområdet	305	336	371
Antal EU-arbetsgrupper inom statistikområdet	150	150	150
Antal EU-arbetsgrupper med deltagande från SCB	120	118	125
Antal utlandsresor varav EU-resor	778 351	798 352	726 374
<i>Tjänsteexporten</i>			
Antal utlandsstationerade långtidskonsulter	15	16	18
Antal korttidsuppdrag	400	375	375
Antal mottagna studiebesök	40	35	30

För anpassningar, viss försöksverksamhet och utveckling har bidrag från EU under året erhållits med ca 11 mnkr. Under år 2008 har t.ex. en fullständig EU-anpassning av ULF (Undersökningen om levnadsförhållanden) genomförts. Dessutom har en genomgång gjorts av AKU-blanketten gällande hushållsdelen i undersökningen. Ett antal förslag på förändringar i blanketten från detta projekt har implementerats i produktionen fr.o.m. januari år 2009, vilka är en förutsättning för att leverera hushållsdata till EU. Bidrag från EU har också gått till anpassningar av den ekonomiska statistiken samt till jordbruksstatistiken.

Planeringen har också börjat under året av Sveriges EU-ordförandeskap under andra halvåret 2009. Inom det statistiska området betyder ordförandeskapet att SCB kommer att vara ordförande i rådets statistiska arbetsgrupp. Sverige ingår i en trio med två andra länder, Frankrike och Tjeckien, som svarar för ordförandeskapet under en 18-månadersperiod och inleddes den 1 juli 2008 med Frankrike som ordförandeland. Under året har trios gemensamma 18-månadersprogram avseende statistik fastställts. Vidare har SCB:s överdirektör utsetts av regeringen till att vara ordförande i rådets statistiska arbetsgrupp. Kontakter har tagits med nuvarande och tidigare ordförandeskap samt andra aktörer för informationsinhämtning. SCB har deltagit på överlämnandemöten mellan Slovenien och Frankrike respektive Frankrike och Tjeckien. Dessutom har de personer på SCB som kommer att arbeta aktivt med ordförandeskapet deltagit i en rad utbildningar inför detta. Planeringsarbetet avseende den konferens SCB kommer att anordna under ordförandeskapet pågår också.

Under året fortsatte arbetet inom det europeiska statistiksystemet med prioriteringar, förenklingar och nedskärningar i den befintliga statistikproduktionen för att möjliggöra satsningar på nya statistikområden. Som en del av detta arbete tillsattes tre tillfälliga expertgrupper (task forces) med syftet att utreda möjligheter till förbättringar av det Europeiska statistiska systemet. SCB deltog aktivt i Task Force 1 som arbetade med en ny statistiklag. Arbetet med den nya statistiklagen befinner sig nu i slutfasen och den kommer preliminärt att antas under början av 2009. Den nya lagen innebär en bättre balans mellan medlemsstaterna och Eurostat. Eurostat har samtidigt blivit något ytterligare självständigt i förhållande till Kommissionen. SPC, där samtliga chefer för de nationella statistikbyråerna är medlemmar, har fått en tydligare roll och ett större inflytande över den Europeiska Statistiken, som är benämningen på EU:s officiella statistik. SPC byter också namn

till Kommittén för det Europeiska Statistiska Systemet, ESS Kommittén. Lagen förstärker även statusen för Code of Practice och förändrar vissa sekretessregler. De två andra expertgrupperna har fokuserat på "Statistical Challenges" respektive "ESS Resources Management and Programming". De tre expertgruppernas slutsatser kommer att diskuteras på en konferens, där verkscheferna deltar, i mitten av januari 2009.

För att utveckla verktyg för prioriteringar inom statistiken samlades uppgifter om Uppgiftslämnar- och produktionskostnader som uppstår p.g.a. krav i förordningar in av den expertgrupp som hanterar dessa frågor. SCB har lämnat in uppgifter om detta avseende de statistikförordningar där SCB är ansvariga. Arbeta med att harmonisera uppgiftslämnandet för alla medlemsstater pågår.

Arbetet med uppförandekoden ("Code of Practice") för det europeiska statistiksystemet fortsatte under året. Koden består av 15 principer om bland annat statistikens självständighet, kvalitet, resurser, uppgiftslämnande m.m. och gäller för både medlemsstaternas statistikmyndigheter och Eurostat. De berörda myndigheterna ska under en treårsperiod genomföra förbättringar som leder till uppfyllande av de krav som ingår i koden. I början av året avrapporterade SCB hur långt arbetet fortskridit med de rekommendationer och förbättringsåtgärder som togs fram vid den Peer Review som genomfördes vid SCB i mars 2007. Samtidigt rapporterade SCB, via en enkät, hur väl verket lever upp till de principer som inte omfattades av Peer Review. En tredje punkt avrapporterades avseende hur väl det svenska statistiksystemet exklusive SCB lever upp till principerna i koden. Denna rapportering gjordes av SIK (Statens institut för kommunikationsanalys) och SJV (Statens jordbruksverk) med stöd av SCB. Kommissionen lämnade under slutet av året en rapport till Rådet och Parlamentet avseende införandet av Code of Practice i det Europeiska statistiksystemet. Rapporten bygger på det material som insamlats från medlemsstaterna och Eurostat via självutvärderingar och Peer Review.

SCB bidrog med ett dokument som beskriver arbetet inom SCB:s storföretagsgrupp under DGINS-konferensen i september 2008 där konferensens tema var arbetet med att minska uppgiftslämnarkostnaderna.

SCB har under tidigare år ordnat en särskild EU-konferens för statistikansvariga myndigheter och andra intressenter. Sedan 2005 integreras denna i den årliga konferensen om den officiella statistiken (ROS-konferensen) som hölls i

november. På konferensen presenterade Internationella sekretariatet det viktigaste som hänt under året och överdirektören berättade om arbetet inför ordförandeskapet och vad som förväntas av SCB och övriga SAM under ordförandeskapet. Under våren genomfördes ett internationellt seminarium på SCB, där också personal från andra SAM deltog. På seminariet presenterades och diskuterades bland annat det kommande ordförandeskapet, Grants och tjänsteexport. SCB har löpande under året återrapporterat viktiga internationella händelser på statistikområdet till Regeringskansliet. En särskild EU-rapport rörande genomförda och pågående viktiga förändringar i EU-arbetet kommer att lämnas till regeringen i anslutning till årsredovisningen.

4.5.2 Övrigt internationellt samarbete

På det årliga nordiska chefsmötet i Oslo i augusti behandlades frågor avseende klimat- och miljöstatistik; utveckling och integrering av ekonomisk statistik samt kvalitetsledningssystem och ledarskapsutveckling. I samband med chefsmötet genomfördes också en workshop avseende modernisering av den officiella statistiken där även Nederländerna deltog utöver de nordiska länderna. I slutet av 2008 avrapporterade den nordiska ad hoc-gruppen för standardisering av processer och verktyg sitt arbete. Gruppen lämnade i sin rapport förslag på hur samarbetet skulle kunna utvecklas mellan de nordiska länderna inom detta område.

En viktig del av det nordiska samarbetet är de 45 statistiska kontaktnät som finns etablerade. Representanter från SCB ingår för närvarande i 44 kontaktnät. Under 2008 var representanter från SCB ordförande i 12 av dessa.

Inom OECD-samarbetet har den enskilt viktigaste frågan som SCB drivit varit fri tillgång för alla till OECD:s statistikdatabaser. SCB har under året aktivt arbetat med detta genom kontakter med OECD, medlemsstaterna samt andra internationella organisationer. Tillsammans med OECD anordnade SCB konferensen "Innovative Approaches to Turning Statistics into Knowledge". SCB var representerad på den årliga konferens, Committee on Statistics, som OECD:s Statistikavdelning anordnar. På detta möte behandlades bland annat frågor avseende nationalräkenskaperna och tillgänglighet till OECD:s statistikdatabaser. Personal från SCB deltar för närvarande i cirka 25 arbetsgrupper inom statistikområdet inom OECD. Exempel på områden för dessa arbetsgrupper är finansmarknadsstatistik och handelsstatistik.

Inom FN-samarbetet deltog SCB på de årliga konferenserna Statistical Commission som anordnas av FN:s statistikavdelning (UNSD) samt Conference of European Statisticians som anordnas av UNECE:s statistikavdelning. På Statistical Commission behandlades bland annat frågor avseende nationalräkenskaperna och utbildningsstatistik. På Conference of European Statisticians är huvudpunkten de två seminarier som anordnas årligen. I år hade seminarierna inriktning på "Strategic issues linked to the measurement of international transactions" respektive "Measuring population movement and integration in a globalized world". Under året har UNSD fortsatt arbetet med uppdateringen av "System of National Accounts" (SNA) där man löpande samlat in synpunkter från medlemsländerna. SCB deltar för närvarande i cirka 25 arbetsgrupper inom statistikområdet inom FN. Exempel på områden för dessa arbetsgrupper är energistatistik och prisstatistik.

4.6 Samordning av den officiella statistiken

Samordning av den officiella statistiken ska stärka det svenska statistiska systemet och öka användbarheten av den officiella statistiken.

Inriktningen under året har varit fokus på mer enhetlig publicering, kvalitetssäkring och minskade uppgiftslämnarkostnader; se också rapporten Sveriges officiella statistik.

Samarbetet mellan de statistikansvariga myndigheterna har under år 2008 fokuserat på en mer enhetlig publicering, kvalitetssäkring av statistiken, minskade uppgiftslämnarkostnader, ett bättre grepp om statistikens kostnader samt bättre samordnad och användaranpassad officiell regional statistik. Samarbetet har bl.a. skett i form av arbete i arbetsgrupper och deltagande i kurser, seminarier m.m.

År 2008 var Sveriges officiella statistik indelad i 22 ämnesområden, 108 statistikområden och 338 statistikprodukter. Det var 73 statistikprodukter som reglerades av EU-förordningar, främst inom områdena ekonomisk statistik och jordbruk. Ansvaret för statistiken var fördelad på 25 statistikansvariga myndigheter.

En beskrivning av statistiken skall finnas för alla statistikprodukter. En aktuell beskrivning av statistiken fanns för 67 procent av de statistikprodukter som offentliggjordes under 2008 jämfört med 71 procent 2007. Antalet produkter som inte hade någon beskrivning alls har minskat något sedan 2007 och var 5 procent i slutet av 2008.

En uppföljning av offentliggörandet för alla statistikprodukter inom den officiella statistiken med publicering 2008 visar att framställningstiden i genomsnitt var 5,8 veckor för månadsstatistiken och 9,1 veckor för kvartalsstatistiken. Jämfört med 2007 har en försämring skett för både månads- och kvartalsstatistiken.

Punktligheten i årsstatistiken var oförändrad 2008, 79 procent av statistiken offentliggjordes i tid liksom under år 2007. Även för månadsstatistiken var punktligheten oförändrad under 2008, 99 procent. För kvartalsstatistiken skedde en försämring 2008, 94 procent jämfört med 96 procent 2007.

Total kostnad för uppgiftslämnandet för företag, organisationer, kommuner, landsting och myndigheter har för år 2008 beräknats till 606 miljoner kronor. Tidsåtgången hos företag och organisationer har ökat med 24 000 timmar. Tidsåtgången hos kommuner och landsting har minskat med 3 600 timmar.

SCB har 2008 liksom tidigare år fått uppdraget att redovisa den officiella statistikens könsuppdelning enligt 14 § i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Resultatet från årets uppföljning visar att det fortfarande finns redovisningar utan könsuppdelning. Enligt beslut i rådet 2007 har endast tabeller och diagram ingått i 2008 års granskning. Det kunde konstateras att tabeller är könsuppdelade i större utsträckning än diagram och att statistik som redovisas i kartor sällan är könsuppdelad. För tidsserier finns tendenser att enbart könsuppdelade uppgifter för det senaste året. För produkter som publiceras på Statistiska centralbyråns webbplats finns viss tendens att könsuppdelade redovisningen i mindre utsträckning under "Efterfrågade tabeller och diagram" samt i SM än i mer omfattande webbpublikationer.

Samordning av den officiella statistiken, mnkr

	2006	2007	2008
Nettoutgifter på anslaget avseende samordning av den officiella statistiken	3,0	2,9	2,6

Anm.: Inkomster redovisas i tabellen över anslagsverksamhetens inkomster på sid. 13.

5. Kunder

Under året genomförda kundmätningar visar på genomgående bra betyg med marginella förbättringar jämfört med föregående mätningar.

5.1 Kundnöjdhet

SCB ska enligt regleringsbrevet redovisa kundnöjdhet i den avgiftsfinansierade verksamheten.

I SCB:s förbättringsarbete ingår att i undersökningar mäta olika gruppers uppfattning om SCB och våra tjänster. Den bild som kommer från kunder, uppgiftslämnare och allmänhet ger förslag till förbättringsområden. SCB kan sedan agera i syfte att förbättra verksamheten och öka den positiva bilden till kommande mätningar.

Sedan år 1996 genomför SCB en kontinuerlig studie när det gäller leveransuppföljningar och en Nöjd-kundindex studie (NKI) som normalt genomförs vart annat år. Leveransuppföljningen är i första hand till för att utgöra underlag för förbättringar av enskilda produkter och tjänster. Summan av resultaten ger en indikation om kvaliteten i SCB:s tjänster i stort.

Direkt efter att tjänsten har levererats får alla uppdrag större än 10 000 kronor en leveransuppföljning i form av en enkät. Kunden får en chans att snabbt delge SCB sin syn på hur det aktuella uppdraget har utförts med avseende på punktlighet, prisvärdhet, service m.m. Eventuella kundklagomål kan också åtgärdas omgående.

Blanketten för leveransuppföljningen innehåller åtta frågor och den bifogas fakturan. Svarsfrekvensen är endast ca 45 procent och den har hållit sig relativt konstant över åren. Sammanlagt fick SCB 508 svar för år 2008.

Uppdragen får genomgående bra betyg. Av årets redovisning framgår att genomsnittsbetyget är 8,6 på en 10-gradig skala på frågan "Hur nöjd är du med uppdraget i sin helhet". Betyget är något högre jämfört med år 2007 (8,5). De faktorer som betygssätts är tempo, service, punktlighet, innehåll, lättförståelighet, användbarhet och prisvärdhet. Överlag är förändringarna mycket små (högst 0,2) för samtliga faktorer under åren 2002–2008.

Uppföljning av kundnöjdhet (Nöjd-Kund-Index studie, NKI) sker i en mer omfattande undersökning. Denna studie riktar sig till de viktigaste användarna och kunderna av SCB:s statistiktjänster. Den visar inte bara kundernas bedömning av SCB:s tjänster och produkter utan också vilka kvalitetsfaktorer de prioriterar. Fram till år 2002 genomfördes en NKI-studie vartannat år, därefter har undersökningen genomförts år 2006 och nu år 2008.

Kundnöjdhet¹

Enligt leveransenkäten

Faktor	2005	2006	2007	2008
Nöjdhet	8,5	8,6	8,5	8,6
Tempo	8,4	8,4	8,2	8,4
Service	8,8	8,9	8,8	8,9
Punktlighet	8,8	8,9	8,9	8,9
Innehåll	8,6	8,6	8,6	8,6
Lättförståelighet	8,5	8,5	8,3	8,3
Användbarhet	8,7	8,8	8,8	8,8
Prisvärdhet	7,3	7,3	7,5	7,3
Antal svar	473	484	458	508

1) På en 10-gradig skala.

Urvalet till 2008 års NKI-undersökning har dragits från SCB:s kundregister och omfattar cirka 1 200 kunder som beställt statistiktjänster för mer än 10 000 kronor under år 2008. Webb-enkäten har också sänts ut till cirka 100 personer som ingår i SCB:s programråd. Denna grupp kan betraktas som avancerade användare av statistiktjänster. Undersökningen har genomförts som en webbenkät av en extern konsult under fjärde kvartalet 2008.

Svarsfrekvensen blev 43 procent, vilket är lågt. Detta trots att fyra påminnelser genomfördes och att vissa grupper fick en telefonpåminnelse. Följden blir att resultaten för vissa kundgrupper inte kan analyseras och allmänt måste resultaten tolkas med stor försiktighet. Bäst svarsfrekvens hade kunder som beställt statistik för stora belopp och regionala myndigheter.

När det gäller uppfattningen om SCB är det "opartiskhet" som är SCB främsta styrka enligt kunderna (genomsnittsbetyg 8,8), tätt följt av kvalitet (8,4) och kompetens (8,2). Lägst betyg får prisvärdhet och förmåga att utveckla produkter och tjänster (6,7 resp. 7,5).

Personalen får höga betyg, speciellt när det gäller bemötande (8,8) och förmåga att hålla överenskommelser (8,6). Något lägre när det gäller förmåga att sätta sig in i kundens problem och ämneskompetens (8,4 resp. 8,3).

Det sammanfattande betyget som gavs för SCB som helhet, Nöjd-kund-index (NKI), låg på 74 på en skala från 1–100. Det är en ökning med en enhet sedan förra mätningen år 2006. Högst betygsindex, som var 86, fick faktorn Bemötande. Analysen visar att faktorn Användbarhet bör prioriteras i ett förbättringsarbete. Enligt kunderna bör också Presentation och Information ingå i förbättringsarbetet.

5.2 Allmänhetens förtroende

Det är av högsta vikt att allmänheten har ett högt förtroende för SCB, eftersom de är både användare och uppgiftslämnare. Individundersökningarna bygger på frivilligt deltagande och ett högt förtroende ökar viljan att delta i SCB:s undersökningar. Detta leder i sin tur till att kostnaderna för bortfallsuppföljningar kan hållas på en rimlig nivå.

SCB har under 25 år genomfört regelbundna mätningar i syfte att följa allmänhetens inställning till SCB och statistik. Av de tio frågor som nu ställts har sju funnits med i mer än tio år. Under hösten 2008 tillfrågades ett urval om 2 000 personer i åldern 18–74 år i SCB:s omnibus.

Den allmänna inställningen till SCB är positiv (se figur sid. 41). Under 2000-talet finns en positiv trend och andelen mycket positiva har fördubblats, från 6 till 14 procent. Endast två procent av befolkningen är ganska eller mycket negativ till SCB.

Förändringarna i allmänhetens syn på statistiken och på SCB är genomgående mycket små jämfört med de senaste årens mätningar. En säkerställd förändring som sticker ut är att 10 procentenheter fler tror att SCB:s siffror om arbetslösheten visar en korrekt bild, en ökning från 16 till 26 procent. På samma sätt har tilliten för prismätningarna ökat från 21 till 26 procent.

Drygt 1,1 miljoner personer i åldern 18–74 år uppskattas ha använt statistiska uppgifter, privat eller i sitt arbete, från SCB någon gång under det senaste året. Mer än en halv miljon personer uppger att de besökt SCB:s webbplats och cirka 600 000 personer har fått information genom press, radio och TV.

SCB har ett gott rykte som en opartisk och objektiv myndighet. De värdeord som associeras med SCB är trovärdig, professionell och objektiv.

Mellan 41–47 procent av personerna kopplade i högsta grad dessa ord till SCB. Allmänheten har också stort förtroende för SCB när det gäller hur vi handskas med uppgifter om deras personliga förhållanden. Endast 5 procent tror att uppgifter som lämnas till SCB kan komma ut på ett sätt som uppgiftslämnaren ogillar.

I allmänhetens ögon är SCB mest känd för att ta fram uppgifter om befolkningsutveckling och sysselsättning. Många tror att det är andra institutioner än SCB som producerar Bruttonationalprodukten (BNP) och Konsumentprisindex (KPI).

Ungefär 70 procent av befolkningen anser det viktigt att kunna jämföra statistik mellan olika länder.

Bortfallet i årets undersökning var det högsta hittills. Endast 47 procent har svarat på enkäten. Samtidigt är andelen som svarat "Vet ej" högt för vissa typer av frågor. För att kompensera det stora bortfallet har en kalibrering av vikterna utförts.

Organisationen Företagarna genomför årligen en myndighetsrankning där sju myndigheter ingår och SCB är en av dem. Med utgångspunkt i företagares egna erfarenheter fick de sätta betyg på en skala 1–5 utifrån myndighetens service och bemötande. SCB hamnade i 2008 års undersökning på sjätte plats. Snittbetyget var 3,1 vilket var en ökning från tidigare års 2,8 respektive 2,9.

Antalet förfrågningar om registerutdrag enligt 26§ Personuppgiftslagen (PUL) ligger på en fortsatt låg nivå, 263 för år 2008 (jämfört med 231 år 2007). Som jämförelse kan nämnas att år 2004 var antalet 3 700.

5.3 Nämnder och råd

SCB ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs.

SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och med Sveriges Kommuner och Landsting inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet. Dessutom har samråd inom ramen för programråden skett.

SCB:s vetenskapliga råd har under år 2008 haft två sammanträden. Vid sammanträdena finns två stående programpunkter: aktuella frågor i SCB:s verksamhet samt uppföljning av de rekommendationer som rådet utfärdat vid föregående sammanträde. Ämnen som därutöver har tagits upp under året har varit: mätning av uppgiftslämnararbörda, lägenhetsregistret, rådets nya arbetsformer, undersökningen om inkommande besökare i Sverige (IBIS) och dess möjligheter att utgöra input till satelliträkenskaperna om turism, metoder för bortfallsjustering, hantering och redovisning av tidsseriebrott, klimat och styrmedel – miljöräknenskapernas roll.

Nämnden för konsumentprisindex (KPI-nämnden) har under året haft tre sammanträden och bl.a. fortsatt ett arbete med förbättringar av egnahemsposten, där beslut tagits att intensifiera arbetet med avsikt att implementera eventuella förändringar fr.o.m. 2010. Nämnden har vidare beslutat om att KPI:s månadsförändring även i fortsättningen ska beräknas utifrån den relativa förändringen i den publicerade indexserien samt metodändring för insamling och prismätning i hyresundersökningen.

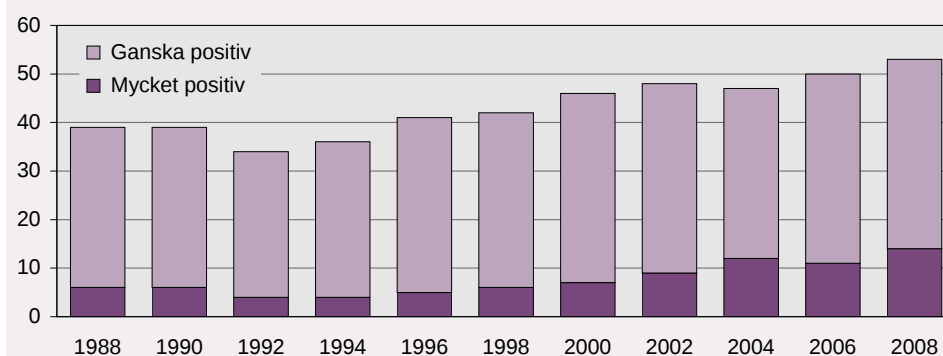
Under år 2008 har inget möte hållits i nämnden för byggnadsindex.

SCB inrättade 2005 nämnden för nationalräkenskaper (NR) med syfte att handlägga metodfrågor och för att behandla principfrågor rörande tillämpningen av de grunder som gäller för beräkningen av NR. Nämndens område utökades under 2008 till att även omfatta arbetskraftsundersökningen (AKU), då det även inom AKU finns ett stort antal frågor av metodkaraktär som kräver ställningstaganden där extern expertkunskap skulle vara av stort värde. Nämnden ska handlägga metodfrågor avseende NR respektive AKU och därvid behandla frågor av principiell natur rörande tillämpningen av de grunder som gäller för NR och AKU samt främja en utveckling av metoderna. Grunderna för NR respektive AKU beskrivs i internationella manualer och förordningar beslutade inom FN och EU. Nämnden är rådgivande. Under 2008 har arbetet med att forma den nya nämnden pågått och första mötet hålls under våren 2009.

SCB har under år 2008 haft nio programråd. Syftet med programråden är att de ska utgöra ett system med organiserade användarkontakter för att löpande få kunskap om nya och förändrade statistikbehov och för att få förankring för förändringar i statistiken hos viktiga användare. Programråden bildar dessutom ett nätverk för information, varigenom SCB får spridning och respons på idéer och planer.

Programråden har externa ordföranden och består av 8–14 användarrepresentanter. Ordföranden representerar en av huvudanvändarna eller är en person med god insikt i den sektor som statistiken avser. Förordnandet av ledamöterna gäller t.o.m. år 2009.

Den allmänna inställningen till SCB, procent

Under år 2008 fanns programråd inom statistikområden för:

- arbetsmarknadsstatistik
- befolkning, demografi och utbildning
- demokratistatistik
- ekonomisk statistik
- FoU-statistik
- mark- och bebyggelsestatistik
- regionalstatistik
- miljö och miljöräkenskaper
- välfärdsstatistik

Programråden har under det senaste året haft två – fyra möten vardera.

Programråden har haft en aktiv roll i frågor kring prioritering och inriktning. De har också varit en viktig kanal för att föra fram särskilda synpunkter och genomföra uppföljning av SCB:s verksamhet. Dessutom har programråden kommit med uttalanden i statistikfrågor och deltagit som representanter för statistiken i utåtriktad verksamhet. Några exempel från programrådets verksamhet under året noteras i det följande.

Programrådet för arbetsmarknadsstatistik har bl.a. diskuterat arbetsmarknadsstatistiken med förändringarna i AKU och tillstyrkt SCB:s prioriteringar till förmån för AKU-satsningarna. Utbildningsregistret och dess innehåll har varit uppe till diskussion i rådet för befolkning, demografi och utbildning. Beslut har tagits att utnyttja AKU som ny källa för registret.

Programrådet för demokratistatistik har bl.a. diskuterat innehållsfrågor i ULF-undersökningarna med koppling till demokratiområdet. Programrådet har vidare givit sitt fulla stöd för ett fortsatt genomförande av partisympatiundersökningarna två gånger per år. Detta mot bakgrund av förslag från SCB om annan prioritering. Programrådet för FoU-statistik har diskuterat enkät och resultaten av innovationsundersökningen samt betonat vikten av internationella jämförelser för den svenska FoU- och innovationsstatistiken.

Programrådet för statistik över mark och bebyggelse har på dagordningen bl.a. haft frågor om framtida statistikbehov och omprioriteringar till följd av finansieringen av kommande lägenhetsregister. Den stora efterfrågan på gränsregional statistik har vid flera tillfällen diskuterats i programrådet för regional statistik. Regeringen har nu gett SCB i uppdrag att i samarbete med övriga nordiska statistikmyndigheter utveckla en databas för löpande gränsregional statistik.

Programrådet för miljöräkenskaper har under året bl.a. diskuterat internationella statistikbehov och tillgången på data samt indikatorer för hållbar konsumtion. Olika förslag för den framtida förmögenhetsstatistiken har vid flera tillfällen diskuterats i rådet för välfärdsstatistik. Programrådet har vidare uttalat att tillgängligheten till SCB:s register för forskare och andra användare bör utökas.

Dessutom finns ett råd för extern kommunikation där generella frågor om hur statistiken kommunicerar diskuterats. Under 2008 har den nya webbplatsen stått i fokus.

6. Personal

År 2008 har präglats av konsolidering av SCB:s nya organisation som blev en följd av de utvecklingsprojekt som genomfördes år 2007. För personalen har det bl.a. inneburit att hitta sin delvis nya roll kopplat till förändringarna i arbetssättet. Främst har detta gällt personal inom IT och metod men även för övriga har förändringar skett. Under året har även fokus legat på att stärka arbetet med införandet av SCB:s kvalitetsledningssystem, EFQM. Flera utvecklingsprojekt har startat under året med sikte på att SCB ska bli ISO-certifierat. Förberedelsearbetet inför Sveriges ordförandeskap i EU andra halvåret av år 2009 har startat under året.

6.1 Personalfakta

Vid årets slut var 1 371 anställda vid SCB, 549 i Stockholm, 676 i Örebro samt 146 fältintervjuare med placering runt om i landet. Under året har även ca 50 personer arbetat som visstidsanställda intervjuare. 60 procent av de anställda är kvinnor och 40 procent män. 32 procent har varit anställda vid SCB 20 år eller längre tid och 32 procent har varit anställda kortare tid än 2 år.

Under året har 124 personer slutat sin anställning vid SCB. Hälften av dessa var 60 år eller äldre och 29 personer (23 procent) var under 35 år. 95 personer har anställts under året varav 69 personer i Stockholm, 44 i Örebro och 11 fältintervjuare. 38 av de nyanställda var under 30 år och 30 personer var mellan 30 och 40 år.

Medelåldern vid SCB är 47 år. 23 procent av de anställda är 60 år eller äldre och 35 procent är under 40 år.

6.2 Jämställdhetsarbete och etniskt mångfaldsarbete vid SCB

Målet är att SCB ska vara en arbetsplats där alla ska trivas och kunna utvecklas i arbetet.

Eftersom en ny diskrimineringslag träder i kraft år 2009 har arbete med att ta fram en jämställdhetsplan för de tre kommande åren varit ett dominerande inslag i jämställdhetsarbetet.

Personalnyckeltal

Den 31 dec respektive år	2006	2007	2008
Antal anställda	1 394	1 405	1 371
kvinnor	829	839	819
män	565	566	552
Årsmedeltal	2006	2007	2008
Antal anställda	1 392	1 388	1 382
kvinnor	829	819	822
män	563	569	560
varav i Stockholm	563	567	563
kvinnor	301	306	308
män	262	261	255
varav i Örebro	686	681	678
kvinnor	399	392	392
män	287	289	286
varav som fältintervjuare	143	140	141
kvinnor	129	123	122
män	15	17	19
Anställda i tjänst*	1 300	1 304	1 290
kvinnor	766	765	765
män	534	539	525
Årsarbetskrafter	1 213	1 207	1 189
kvinnor	702	692	690
män	511	515	499
Extern rekrytering	75	119	95
kvinnor	46	73	53
män	29	46	42
Avgångar	82	102	124
kvinnor	46	58	75
män	36	44	49
Medelålder	48	48	47
kvinnor	48	48	47
män	49	48	48
Medelanställningstid	17	16	16
kvinnor	16	16	15
män	18	17	17
Andel med minst 3 års eftergymnasial utbildning inkl forskarutbildning	58 %	60 %	60 %
kvinnor	46 %	48 %	49 %
män	75 %	76 %	76 %

*) Antal anställda exkl. tjänstlediga.

I januari år 2008 bildades processavdelningen (PCA). Bildandet innebar bl.a. att metod- och IT-resurser på SCB centraliserades till den nya avdelningen. Sammanlagt berördes ca 175 personer av centraliseringen. En analys ur ett jämställdhetsperspektiv har genomförts med syfte att se hur könsfördelningen på den nya avdelningen påverkades i samband med centraliseringen. Målet med en jämn könsfördelning med minst 60/40 nåddes inte helt vare sig på medarbetar- eller på chefsnivå. En förbättring har skett mot slutet av året då den totala fördelningen var 38 procent kvinnor och 62 procent män, men det är dock övervägande män som är chefer i den nya processavdelningen.

En lönekartläggning har genomförts under året. Inga osakliga löneskillnader framkom av kartläggningen.

Arbetet med att öka den etniska mångfalden vid SCB beaktas vid all externrekrytering. Vid rekrytering av intervjuare är det viktigt att få personer som behärskar olika språk.

6.3 Arbetsmiljö och hälsa

Målet är att "SCB ska vara en arbetsplats som vi är stolta över och att vi ska ha en god arbetsmiljö där alla trivs och mår bra." Målet nås bl.a. genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

SCB genomför årliga kartläggningar av arbetsmiljön som leder dels till lokala arbetsmiljöplaner på samtliga avdelningar, dels till förslag på åtgärder som drivs centralt och ligger till grund för den centrala arbetsmiljöplanen. Planerna visar prioriterade arbetsmiljöområden att arbeta vidare med under nästkommande 12-månadersperiod. Att öka chefernas kunskaper om förändringsarbete för att bättre kunna hantera oro inför organisationsförändringar har varit ett bland andra prioriterade områden att arbeta med under år 2008.

Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent

	2006	2007	2008
Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent	4,4	4,1	3,9
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	60,5	57,9	57,0
Kvinnor	5,5	5,4	5,0
Män	2,8	2,3	2,3
Anställda – 29 år	1,4	1,3	1,5
Anställda 30 – 49 år	3,5	3,1	3,2
Anställda 50 år –	5,5	5,2	4,7

En ny kartläggning genomfördes med stöd av en medarbetarenkät under november och december år 2008. Resultatet kommer att ligga till grund för kommande satsningar inom arbetsmiljöområdet.

Under år 2009 kommer ett betydande antal arbetsplatser att inrättas i en öppen lokallösning. Ett projekt tillsattes för att planera och färdigställa arbetsplatser med god arbetsmiljö samt ändamålsenlig inredning och utrustning. SCB:s riktlinjer för lokal- och arbetsplatsplanering och genomförd konsekvensbedömning har varit vägledande i arbetet.

Även en översyn av SCB:s arbetsmiljöorganisation har gjorts för att bättre kunna integrera arbetsmiljöfrågorna i linjeorganisationen.

Inom SCB görs olika satsningar för att öka hälsan. Hälsoprofilbedömningarna som startades år 2005 har avslutats under året. Målet och syftet med satsningen var att öka den fysiska aktiviteten och att få alla ta ansvar för den egna hälsan. En utvärdering av hälsoprofilerna pågår och kommer att ligga till grund för fortsatta satsningar inom det hälsofrämjande området.

Samarbetet med företagshälsovården fungerar väl och under året har nytt avtal om företagshälsovård tecknats till och med december år 2009.

6.4 Kompetensförsörjning

Kvalitetssatsning

År 2008 har i hög grad präglats av arbetet med kvalitetssäkring av SCB:s processer. I samband med detta har alla chefer genomgått utbildning i kvalitetsledning och för år 2009 planeras mer omfattande utbildning inom området för såväl chefer som övrig personal.

En förvaltningsmodell för SCB:s produkter har tagits fram och etablerats i organisationen genom olika utbildningsinsatser. Ett webb-baserat verksamhetsstöd har tagits i bruk som stöd för kompetens- och kvalitetssäkring.

Många medarbetare har medverkat i olika utvecklingsprojekt, kopplade till det nya arbetssättet, vilket i hög grad har bidragit till en bred kompetenstillväxt.

Ledarutveckling

Ett ledarprogram för nya chefer och chefskandidater har startat och ytterligare ett är på gång i januari år 2009. Satsningen är ett led i att säkra den framtida ledarförsörjningen med speciell hänsyn till kommande pensionsavgångar de närmaste åren.

Ledarutbildningar för arbetsledare och projektledare har också genomförts under året.

Statistisk kompetens och samarbete med universitet och högskolor

SCB har ett omfattande samarbete med lärosäten både i Sverige och internationellt. Vid Stockholms universitet medverkar SCB bland annat i ett masterprogram om officiell statistik. I samarbet med Örebro universitet har SCB sedan flera år en etablerad sommarskola inom statistik och statistiska metoder. Sommarskolan har internationellt deltagande och SCB bidrar med såväl lärare som kursdeltagare. Ett antal statistikstuderande vid Stockholms och Örebro universitet har under året haft möjlighet att få arbeta tillfälligt vid SCB. SCB har tre professorer anställda med inriktning mot officiell statistik.

SCB medverkar också i seminarier vid universiteten i Stockholm och Örebro och arrangerar också en seminarieserie kring nationalekonomiska frågeställningar.

SCB medverkar årligen vid arbetsmarknadsdagar för studenter vid ett flertal lärosäten. SCB tar också emot studiebesök, praktikanter och uppsatsskrivare från universitet och högskolor.

Minimikrav för formell kompetens inom metodområdet har fastställts.

EU-statistisk kompetens

Deltagandet i statistikutbildningar i Eurostats regi har ökat markant jämfört med tidigare år och det kan ses som ett uttryck för strävan att förbättra den gemensamma europeiska statistiken.

SCB har arrangerat två utbildningar i European Statistical Training Programme.

IT-kompetens

SCB är starkt beroende av aktuell IT-kompetens. En kartläggning av kompetensbehovet genomfördes under år 2008 och ett 15-tal kvalificerade IT-specialister rekryterades för att möta de framtida kraven inom sex specifika kompetensområden.

Interna riktade utbildningssatsningar har planerats för genomförande under år 2009.

Projektkompetens

Ett relativt stort antal personer har genomgått utbildning i projektarbete och projektledning med syftet att stärka projektorganisationen.

Under året har SCB påbörjat en upphandling av ny projektutbildning.

Kundorientering

En bred utbildningssatsning för förbättrad kommunikationsförmåga, kundorientering och affärsmässighet har genomförts för medarbetare över hela organisationen.

6.5 Medarbetarnas syn på SCB

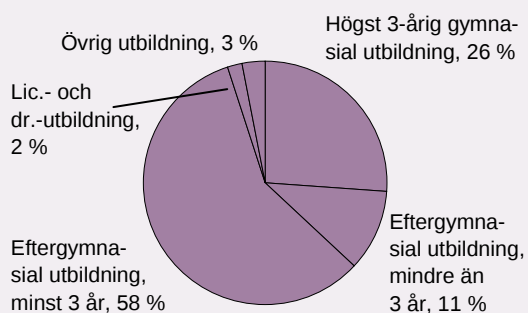
2008 års medarbetarenkät genomfördes under perioden 24 november till 12 december. Enkäten ingår i verkets systematiska arbetsmiljöarbete som även är en del av kvalitetsarbetet. Resultatet av enkäten tillsammans med diskussionerna vid enheter och avdelningar och SCB centralt ger underlag för åtgärds- och handlingsplaner inom arbetsmiljön. Svarsfrekvensen i enkäten var 82 procent. Förra enkäten som genomfördes vid SCB var år 2006 och då var svarsfrekvensen 83 procent.

SCB är i många avseenden en bra arbetsplats både för kvinnor och för män. Inflytandet över egna arbetet och tillgången på information är god. Genomsnittsbetyget för inflytande och delaktighet är 4,0 på en 5-gradig skala (4,1 år 2006). Möjligheten att kombinera ett arbete på SCB med att vara förälder får högt omdöme i enkäten (4,2 samma som år 2006).

Arbetets innehåll får ett gott betyg, både hur intressanta och meningsfulla arbetsuppgifterna upplevs (3,9 respektive 4,0). Nästan lika högt betyg får stimulansen i arbetet (3,7). Tillsammans ger det 3,9 som är samma resultat som år 2006.

Det senaste året har betytt stora förändringar för många SCB:are. Vi kan konstatera att trivselen på arbetsplatsen är fortsatt hög (7,3 på en 10-gradig skala jämfört med 7,4 år 2006), dock har andelen SCB:are som har stort/visst förtroende för GD/ÖD, avdelningschefer och enhetschefer har minskat (44, 64 och 69 procent jämfört med 62, 70 och 76 procent år 2006).

Utbildning, procent

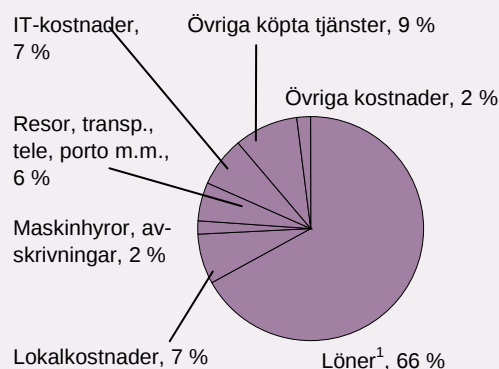

SCB:s totala ekonomiska resultat¹, mnkr

	2006	2007	2008
Intäkter ¹	954,1	958,4	1 017,9
Kostnader	926,5	967,7	1 008,5
Resultat ¹	+27,5	-9,4	+9,4

1) Intäkter och resultat enligt företagsekonomiska termer.

Kostnadsslag år 2008

1) Lönekostnader och skattepliktiga ersättningar inkl. löneavgifter.

7. Ekonomi

SCB:s totala intäkter har under de senaste åren successivt ökat. Till år 2007 minskade dock uppdragsintäkterna men till år 2008 har såväl anslags- som uppdragsintäkterna ökat. Intäktsökningen till år 2008 på totalt 75 mnkr eller 7,9 procent jämfört med år 2007 fördelade sig med +22 mnkr för anslagsverksamheten och +53 mnkr för uppdragsverksamheten. I företagsekonomiska termer ökade intäkterna med 59,5 mnkr eller 6,2 procent.

De totala kostnaderna ökade år 2008 med 40,7 mnkr. Lönekostnaderna ökade med 20 mnkr eller 3,1 procent. Liksom till år 2007 minskade deras andel av de totala kostnaderna något även till år 2008. Lönekostnadsökningen kan huvudsakligen hänföras till ett nytt löneavtal men också till något ökade kostnader för premieavgifter som jämfört med år 2007 har ökat med 2,7 mnkr räknat på för året utbetalad lön. Lokalkostnaderna ökade något, bl.a. beroende på helårseffekt av år 2007 utökade lokalytor i Stockholm. Övriga kostnader ökade med 18 mnkr huvudsakligen avseende IT-kostnader.

SCB:s anslag uppgick enligt regleringsbrev tillsammans med omdisponerat anslagsbelopp till 491,7 mnkr år 2008. För hushålls- och bostadsstatistik disponerades år 2008 5,8 mnkr bestående av ingående överföringsbelopp samt enligt regeringsbeslut till SCB omdisponerat anslagsbelopp. Av dessa förbrukades år 2008 1,9 mnkr.

Förutom årets tilldelning enligt regleringsbrev och medel till hushålls- och bostadsstatistik disponerades ytterligare anslagsmedel på totalt 14,5 mnkr som består av till år 2008 ingående överföringsbelopp. Under år 2008 belastades anslagssparandet med 9,8 mnkr varav 5,8 mkr avser verksamhet finansierad med ännu ej utbetalade EU-bidrag. Resterande anslagssparande uppgår efter år 2008 till 4,7 mnkr vari ingår medel för framtida åtaganden för intermittenta variationer m.m. av verksamheten

Kostnadsslag

	Mnkr			Andel, procent		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Löner ¹	622	643	663	67,1	66,4	65,8
Lokalkostnader	68	73	75	7,3	7,5	7,4
Maskinhyror, avskrivningar	28	28	24	3,0	2,9	2,4
Resor, transp, tele, porto m.m.	53	54	58	5,7	5,6	5,8
IT-kostnader	47	55	73	5,1	5,7	7,2
Övriga köpta tjänster	83	88	93	9,0	9,1	9,2
Övriga kostnader	26	27	22	2,8	2,8	2,2
Totalkostnader	927	968	1 008	100,0	100,0	100,0

1) Lönekostnader och skattepliktiga ersättningar inkl. löneavgifter.

värderade till netto 5,8 mnkr. Här ingår 5,5 mnkr avseende intermittenta variationer – främst avseende valstatistik - som beror på att medel motsvarande en årlig genomsnittskostnad för undersökningar med intermittenta variationer ingår i anslaget samt 3,7 mnkr avseende vissa förseningar. Dessutom ingår här 2,3 mnkr avseende anslagsverksamhetens andel av beslutade framtida pensionsersättningar medan nämnda upplupna EU-bidrag minskar värdet av det totala framtida åtagandet.

Uppdragsverksamhetens intäkter uppgick år 2008 till 516,0 mnkr, vilket var en ökning med 53,5 mnkr eller 11,6 procent jämfört med år 2007. Intäkterna från SCB:s centrala publikationsförsäljning har de senaste åren successivt minskat och uppgick år 2008 till 2,7 mnkr (3,3 mnkr år 2007). Nedgången kan främst förklaras av att publikationerna numera även kan nås via webbplatsen och att vissa publikationer inte längre trycks. Tjänsteexportens intäkter ökade med drygt 12 procent jämfört med år 2007 och uppgick år 2008 till 76,2 mnkr.

Uppdragsverksamheten redovisar för år 2008 ett överskott på 6,2 mnkr. Uppdragsverksamhetens ackumulerade överskott har därmed ökat till 28 mnkr, vilket motsvarar 5,4 procent av omsättningen. I resultatet för år 2008 ingår ett underskott för tjänsteexporten med 0,8 mnkr och ett underskott för produktionen av officiell statistik för andra statistikansvariga myndigheter med 0,9 mnkr, medan resultatet för övrig uppdragsverksamhet är ett överskott på 8 mnkr. Insatserna för avdelningarnas marknadsföring och produktutveckling uppgick sammanlagt till 5,5 mnkr år 2008 vilket är en minskning med 5 mnkr jämfört med år 2007. För produktutveckling har inga insatser alls skett under år 2008 såvida de inte finansierats i samarbete med kunden. Kostnaderna för marknadsföring minskade med närmare 4,4 mnkr medan insatserna för produktutveckling minskade med 0,7 mnkr.

Uppdragsverksamhetens utveckling, mnkr

	2006	2007	2008
Intäkter ¹	482,7	462,5	516,0
Kostnader	473,3	470,9	509,8
Resultat	9,4	-8,4	6,2
Akkumulerat överskott	30,2	21,8	28,0
Produktutveckling	1,7	0,7	0,0
Marknadsföring	7,3	9,9	5,5
Antal timmar (tusental)	946	885	887

1) Inklusive uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.

Tjänsteexportens utveckling, mnkr

	2006	2007	2008
Intäkter	74,7	67,9	76,2
Kostnader ¹	73,6	68,8	77,0
Resultat	+1,1	-0,9	-0,8

1) Inklusive andel i verksgemensam prisdifferens.

Investeringsutgifter, mnkr

	2006	2007	2008
Immateriella tillgångar	10,5	1,5	8,2
Förbättringsutgifter lokaler	3,0	0,2	0,0
Maskiner, inventarier etc.	20,2	11,4	8,3
Summa	33,7	13,1	16,6

Uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat, mnkr

	Ackumulerat överskott ¹		Intäkter ² 2008	Kostnader ² 2008	Över-/underskott 2008	Ack överskott t.o.m. 2008
	t.o.m. 2006	t.o.m. 2007				
Officiell statistik ³	-5,9	-14,7	139,4	140,4	-0,9	-15,7
Övriga uppdrag	30,4	31,8	300,3	292,4	8,0	39,8
Tjänsteexport	5,6	4,7	76,2	77,0	-0,8	3,9
Summa	30,2	21,8	516,0	509,8	6,2	28,0

1) Underlag saknas för uppdelning av resultat t.o.m. år 2004 på Officiell statistik och Övriga uppdrag. Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 för dessa delar har därför hänförs till Övriga uppdrag.

2) Inklusive uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter/kostnader

3) Definierat som uppdrag åt statistikansvariga myndigheter, s.k. SAM-avtal

Uppdragsverksamhet bedrivs enligt principen om full kostnadstäckning på lång sikt, vilket innebär att det under enskilda år kan uppstå över- respektive underskott beroende på t.ex. satsningar på utveckling av statistikprodukter.

För att utjämna resultatet över åren har SCB enligt kapitalförsörjningsförordningen möjlighet att ackumulera ett överskott i uppdragsverksamheten motsvarande upp till 10 procent av omsättningen.

Årets kapitalförändring enligt resultaträkningen i bokslutet är 19,9 mnkr. Posten innehåller det enligt gängse företagsekonomiska principer beräknade resultatet för uppdragsverksamheten (6,2 mnkr). För anslagsverksamheten ingår kostnads- respektive utgiftsposter enligt de regler som gäller för anslagsavräkning.

Vid en redovisning av såväl anslagsverksamheten som uppdragsverksamheten enligt företagsekonomiska principer var resultatet för hela verksamheten år 2008 ett överskott på 9,4 mnkr. I detta resultat ingick periodiserade kostnader och intäkter för anslagsverksamheten motsvarande under året utförd produktion, dvs. även anslagsverksamhetens produktion är värderad utifrån färdigställandegrad. Anslagsintäkterna motsvarar med dessa beräkningsprinciper beviljat anslag justerat för tidsmässiga förskjutningar av produktionen mellan budgetår samt övrigt planerat utnyttjande av anslags-sparande. Anslagsverksamheten visade med dessa värderingsprinciper ett överskott på 3,1 mnkr för år 2008.

Investeringarna i anläggningstillgångar uppgick under år 2008 till 16,6 mnkr, varav 8,2 mnkr avsåg investeringar i immateriella tillgångar i form av datorprogram och utvecklingsprojekt. Jämfört med år 2007 ökade de totala investeringarna med 3,4 mnkr eller 26 procent. Framförallt skedde en anskaffningsökning av immateriella anläggningstillgångar som för år 2008 låg nära 2006 års nivå (10,5 mnkr).

I samband med införande av en processororienterad organisation skapades år 2008 en enhetlig finansieringsmodell för den gemensamma infrastrukturella verksamheten som innebär att kostnaderna för denna verksamhet fördelas på slutprodukterna genom ett påslag per arbetad timme. Detta skedde i form av en finansieringsväxling inom sammantaget oförändrad kostnadsmassa från andra interna finansieringsformer som minskade helt eller delvis. Kostnaderna för den gemensamma infrastrukturen uppgick år 2008 till 102,4 mnkr.

Gemensamma s.k. OH-kostnader för central administration (centrala stabsavdelningar och SCB-övergripande verksamhet), lokaler, telefon och kontorsdrift samt avdelningarnas administration och utbildning, avskrivningar och vissa kostnader för nät och servrar m.m. fördelas på SCB:s slutprodukter med hjälp av påslag inkl. interna avgifter inräknade i timpriset. De gemensamma OH-kostnaderna år 2008 uppgick till 307 mnkr och dessa kostnaders andel av de totala kostnaderna var 30,5 procent. En jämförelse med motsvarande kostnader år 2007 blir inte rättvisande då viss del av de infrastrukturella kostnaderna tidigare ingått här.

7.1 Produktivitetsutveckling

Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år.

Produktivitetsutvecklingen för den senaste femårsperioden har varit i genomsnitt 4,9 procent per år och för år 2008 har den varit 6,9 procent.

Ett mål som de senaste fem åren har angetts i SCB:s regleringsbrev är att produktiviteten (för den anslagsfinansierade verksamheten) ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år.

Liknande formuleringar fanns i tidigare regleringsbrev, men målet var då en produktivitetsökning med i genomsnitt minst 2 procent per år. Eftersom produktivitetens utveckling kan variera kraftigt mellan enskilda år till följd av

Produktivitetsutveckling i anslagsverksamhet Årliga förändringar i procent

	2004	2005	2006	2007	2008
Produktionsvolym	3,4	1,5	5,5	6,8	4,1
Produktionsinsatser:					
Arbetade timmar	1,3	-2,5	2,2	1,0	-1,8
Lokaler	1,6	-4,0	0,9	5,5	-1,1
Övriga insatser	-7,9	2,1	-15,5	12,4	-8,2
Sammanvägt	-0,6	-1,7	-1,5	3,3	-2,9
Produktivitet:					
Arbetsproduktivitet	2,0	4,0	3,4	5,8	5,9
Totalproduktivitet	4,0	3,3	7,0	3,5	6,9

kalendereffekter och andra tillfälliga orsaker följs detta mål bäst upp genom att beräkna utvecklingen under en längre period.

SCB:s bedömning är, med denna reservation, att verket har klarat av att uppfylla produktivitetmålen. Under 5-årsperioden 2004–2008 har totalproduktiviteten ökat med i genomsnitt 4,9 procent per år och för 10-årsperioden 1999–2008 är motsvarande genomsnittliga ökning 3,4 procent per år. Arbetsproduktiviteten har under 5-årsperioden ökat med i genomsnitt 4,2 procent per år. För år 2008 beräknas totalproduktiviteten ha ökat med 6,9 procent och arbetsproduktiviteten med 5,9 procent.

Under år 2008 har produktionsvolymen inom anslagsverksamheten ökat med 4,1 procent. Antalet arbetade timmar har minskat med 1,8 procent under år 2008 medan de sammanvägda insatserna har minskat med 2,9 procent.

Bland produktionsförändringarna för åren 2006–2008 har inräknats hela den stora satsning som avser åtgärdsplanen för ekonomisk statistik, dvs. även de delar i denna som avser kvalitetsförbättringar. En i åtgärdsplanen ingående tillfällig kostnad för år 2008 avseende införande av handdatorer i KPI på 2,8 mnkr har dock inte tagits med bland produktionsförändringarna. Kostnadsökningen i övrigt år 2008 till följd av åtgärdsplanen för ekonomisk statistik uppgår till 9,6 mnkr vilket motsvarar 1,9 procentenheter av den totala produktionsförändringen på 4,1 procent. I övrigt har under åren kvalitetsförbättringar inte inräknats i produktionsvolymberäkningarna men de har under den senaste 5-årsperioden varit ovanligt stora främst till följd av ökade anslag för förbättring av den ekonomiska statistiken, ökad tillgänglighet till statistiken genom webbplatsens utveckling och anpassning av statistiken till EU:s regelverk. De redovisade produktivitetstalen är därför underskattningar av den verkliga produktivitetens utvecklingen.

Skillnaderna mellan åren förklaras av ett flertal faktorer. Under åren 2001–2003 gjordes nyanställningar och personalstyrkan ökade successivt för att sedan minska något under åren 2004 och 2005, men var sedan oförändrad år 2006. Under åren 2007–2008 har personalstyrkan återigen minskat. Dock ökade personalresurserna för anslagsverksamheten år 2004 samt åren 2006 och 2007. Insatserna för IT-verksamheten ökade år 2003 p.g.a. övergångskostnader i samband med byte av driftleverantör, men leverantörsköpet medförde för åren därefter lägre IT-kostnader. Samtidigt har produktionen ökat, vilket har påverkat totalproduktiviteten positivt.

7.1.1 Kommentar rörande metoden för produktivitetsberäkning

Den metod som har använts för att beräkna produktivitetens utvecklingen inom anslagsverksamheten togs fram år 2001. Metoden beskrivs mer ingående i en SCB-intern promemoria. För att beräkna produktivitetens utvecklingen beräknas dels förändringen av produktionen, dels förändringen av produktionsinsatserna. Förändringen av produktionen i fasta priser beräknas som kostnaderna för den produktion som har tillkommit under året minskat med kostnaderna för den produktion som har upphört, ställt i relation till nivån på produktionen i utgångsåret.

Produktionsinsatserna uppdelas i arbetsinsatser, lokaler och övriga insatser. Arbetsinsatserna mäts i antal arbetade timmar. Antalet arbetade timmar avser samtliga arbetade timmar, som anställda vid SCB har utfört avseende anslagsfinansierad verksamhet, dvs. såväl direkt tid som andel av indirekt tid. För lokalerna uttrycks insatserna i kvadratmeter hyrd lokalyta. För övriga insatser uttrycks insatserna som övriga kostnader deflaterade med ett prisindex, som är en sammanvägning av konsumentprisindex och index för lönekostnad per timme i näringslivet med vikterna 0,5 och 0,5. Index för lönekostnad per timme baseras på nationalräkenskaperna och kan därför revideras och leda till att för tidigare år redovisade produktivitetstal ändras.

Arbetsproduktiviteten definieras som produktion per arbetstimme. Förändringen av arbetsproduktiviteten blir därmed lika med förändringen av produktionen minskad med förändringen av antalet arbetstimmar, båda uttryckta i procent.

Totalproduktivitets förändring definieras på motsvarande sätt som den procentuella förändringen av produktionen i fasta priser minskat med en vägd summa av förändringarna av de procentuella förändringarna av samtliga insatser. Insatserna uppdelas på arbete, lokaler och övriga insatser. Vikterna avser kostnadsandelar för respektive insats föregående år.

Totalproduktivitets förändring är ett bättre mått på produktivitetens utveckling eftersom detta mått också tar hänsyn till förändringar i andra produktionsfaktorer än arbete. Det kan vara betydelsefullt när exempelvis omfattningen av köpta konsultinsatser ökar eller minskar.

8. Finansiell redovisning

8.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter

		2004	2005	2006	2007	2008
Låneram (mnkr):	beviljad	61	65	55	55	55
	utnyttjad 31 dec	42,1	42,5	53,9	40,5	33,2
Räntekontokredit (mnkr):	beviljad	51	51	51	51	51
	max. utnyttjad	4,1	0,6	0	0	19,2
Räntekostnader på räntekonto (tkr):		0,5	0	0	0	18
Ränteintäkter på räntekonto (tkr):		778	696	949	1 724	1 222
Avgiftsintäkter (mnkr):	budget	445	460	470	470	480
	Utfall ¹	466	466	479	459	512
Anslagskredit (mnkr):	beviljad	10,7	0	13,5	14,4	14,3
	utnyttjad	0	0	0	0	0
Utgående reservationer (tkr):		630	–	–	–	–
Anslagssparande (tkr):		18 761	5 533	25 588	18 412	8 578
Intecknade belopp (tkr): ²		1 140	1 120	2 128	2 698	2 333
Gjorda bemyndiganden:		–	–	–	–	–
Antal årsarbetskrafter: ³		1 230	1 213	1 213	1 207	1 189
Medeltal anställda i tjänst:		1 324	1 301	1 300	1 304	1 382
Driftkostnad per årsarbetskraft (tkr):		713	723	743	778	827
Årets kapitalförändring (tkr):		5 772	7 352	7 319	-14 926	19 853
Balanserad kapitalförändring (tkr):		-18 623	-12 851	-5 499	1 820	-13 106

1) Uppdragsintäkter – avgifter och bidrag i uppdragsverksamheten - samt publikationsförsäljning.

2) Avser ej anslagsavräknad skuld för beslutade delpensioner.

3) Årsarbetskrafter i genomsnitt, dvs. antal anställda exkl. tjänstlediga > tre månader x tjänstgöringsomfattning.

Resultaträkning, tkr

	Budgetåret 1 jan – 31 dec 2008	Föregående år 1 jan – 31 dec 2007
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av anslag (not 1)	503 458	487 290
Intäkter av avgifter och andra ersättningar (not 2)	510 993	447 436
Intäkter av bidrag (not 3)	12 360	16 255
Finansiella intäkter (not 4)	1 516	1 822
Summa	1 028 327	952 803
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal (not 5)	681 843	661 943
Kostnader för lokaler (not 6)	75 360	73 052
Övriga driftkostnader (not 7)	226 335	204 194
Finansiella kostnader (not 8)	1 832	1 973
Avskrivningar och nedskrivningar	23 104	26 567
Summa	1 008 474	967 729
Verksamhetsutfall	19 853	-14 926
Årets kapitalförändring (not 9)	19 853	-14 926

Balansräkning, tkr

	2008-12-31	2007-12-31
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling (not 10)	6 588	3 796
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar (not 11)	5 759	6 820
Summa	12 347	10 616
Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet (not 12)	1 190	2 760
Maskiner, inventarier, installationer m.m. (not 13)	20 953	28 065
Summa	22 143	30 825
Varulager m.m.		
Varulager och förråd (not 14)	5 843	5 044
Fordringar		
Kundfordringar (not 15)	27 580	31 342
Fordringar hos andra myndigheter (not 16)	52 026	60 159
Övriga fordringar (not 17)	1 805	1 286
Summa	81 411	92 787
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader (not 18)	31 863	21 383
Upplupna bidragsintäkter (not 19)	-654	10 889
Övriga upplupna intäkter (not 19)	65 371	37 753
Summa	96 580	70 025
Avräkning med statsverket		
Avräkning med statsverket (not 20)	- 837	-10 896
Kassa och bank		
Behållning räntekonto i Riksgälden	37 456	27 465
Kassa, postgiro och bank	0	4
Summa	37 456	27 469
Summa tillgångar	254 943	225 870
Kapital och skulder		
Myndighetskapital		
Balanserad kapitalförändring (not 21)	-13 106	1 820
Kapitalförändring enligt resultaträkningen (not 9)	19 853	-14 926
Summa	6 747	-13 106
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (not 22)	4 286	4 979
Skulder m.m.		
Lån i Riksgälden (not 23)	33 158	40 546
Skulder till andra myndigheter (not 24)	23 816	24 400
Leverantörsskulder (not 25)	50 205	27 776
Övriga skulder (not 26)	12 809	13 507
Summa	119 988	106 229
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader (not 27)	58 268	58 828
Oförbrukade bidrag (not 28)	19 746	10 710
Övriga förutbetalda intäkter (not 29)	45 908	58 230
Summa	123 922	127 768
Summa kapital och skulder	254 943	225 870

Anslagsredovisning, tkr

Utgiftsområde Anslag	Ingående över- förings- belopp	Årets till- delning en- ligt regle- ringsbrev	Omdispo- nerat anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2008	Utgående över- förings- belopp
Utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finans- förvaltning							
1:5:1 Statistiska centralbyrån ¹	14 197	477 401			491 598	487 451	4 147
1:6 Folk- och bostadsstatistik							
1:6:3 Hushålls- och bostads- statistik ²	3 293		2 500		5 793	1 909	3 884
Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg							
18:1 Bidrag till utveckling av socialt arbete m. m.							
18:1:9 Statistiska undersökningar ³	699	6 235	567	-1 134	6 367	6 253	114
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitets- forskning							
25:13 Statligt stöd till vuxen- utbildning							
25:13:7 PIAAC ⁴			1 070		1 070	744	326
25:80 Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning							
25:80:1 Statistiska centralbyrån ⁵	208	7 000			7 208	7 101	107
Summa	18 397	490 636	4 137	-1 134	512 036	503 458	8 578
Summa avslutade anslag							
10:1:6 Integrationsverket – del till Statistiska centralbyrån	15			-15			
Summa Totalt	18 412	490 636	4 137	-1 149	512 036	503 458	8 578

1) Tilldelade medel enligt regleringsbrev i december 2007 uppgick till 476 901 tkr. Beloppet har ändrats i regeringsbeslut om ändring av regleringsbrev under året.

2) Hela anslagssparandet fick behållas samt omdisponerat anslag enligt regleringsbrev i december 2007.

3) Tilldelade medel enligt Socialstyrelsens regleringsbrev i december 2007. Omdisponerat anslag enligt regeringsbeslut om ändring av regleringsbrev den 26 juni 2008. Utgående överföringsbelopp är beräknat med hänsyn till indragning enligt Hermes.

4) Tilldelade medel enligt regleringsbrev i september 2008.

5) Tilldelade medel enligt regleringsbrev i december 2007.

8.5 Noter

Redovisningsprinciper

SCB:s årsredovisning är upprättad enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605).

Bidrag från EU-kommissionen – grants – redovisas under posten bidrag i resultaträkningen.

Redovisning av anläggningstillgångar

Investeringar har enligt definition en ekonomisk livslängd på minst 3 år samt en värdegräns på 10 tkr exkl. mervärdesskatt.

Avskrivningar beräknas enligt linjär metod på tillgångarnas anskaffningsvärde och med hänsyn till bedömd ekonomisk livslängd på i regel 3 år för datorer, skrivare och kontorsmaskiner. Vissa objekt har åsatts en längre avskrivningstid på 5 respektive 10 år.

Värdegränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 5 år eller till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock, som längst 10 år.

Regler för redovisning av immateriella tillgångar innebär att SCB redovisar kostnader för köpta och egenutvecklade dataprogram samt vissa utvecklingskostnader som investering. I den mån kostnad för persontid har aktiverats har personkostnaden räknats ned till standardlön, dvs. utan påslag för administration och kontorskostnader.

SCB är anslutet till Riksgäldens lånemodell med lånekonto och anslagsavräkning av fiktiva amoreringar motsvarande avskrivningar har därmed blivit regel.

Tillgångar och skulder

Tillgångar i utländsk valuta – medel för lokala utgifter i projektländer inom tjänsteexporten – har värderats till valutakurs per den 30 december 2008.

I posten leverantörsskulder ingår fakturor som avser leverans av vara eller utförd prestation under år 2008. Fakturorna ska ha ankommit till SCB senast den 12 januari samt ha godkänts och lämnats till bokföring och utbetalning senast den 14 januari (föregående år 14 januari).

Lager

Under posten varulager och förråd redovisas publikationslager och profilartiklar.

Publikationslagret omfattar endast böcker, inte Statistiska Meddelanden och motsvarande. Lagret har värderats till försäljningspris med nedskrivning för beräknad inkurans med 50 procent. Resterande del har räknats ned med 40 procent rabatt på hälften av lagervärdet för beräknad andel som säljs till återförsäljare och skolor.

Redovisning av periodavgränsningsposter och intäktsavräkning

Under periodavgränsningsposterna redovisas periodiseringsposterna upplupen intäkt respektive förutbetalad intäkt/oförbrukat bidrag för uppdragsverksamheten. Intäktsavräkningen för uppdrag görs successivt och automatiskt med ledning av kostnadsredovisningen och för uppdrag till fast offert i proportion till färdigställandegraden. Förväntade förluster enligt rapporterade utfallsprognoser redovisas i resultatet i sin helhet medan förväntade överskott tas upp i proportion till beräknad färdigställandegrad. För uppföljning och resultatvärdering används en datorstödd rutin (RVR) i vilken behöriga användare på avdelningarna själva kan registrera utfallsprognoser som används för intäktsavräkningen av pågående fastoffertuppdrag samt avräkning under året för årskalkyluppdrag.

Principer för kostnadsfördelningar

Interna kalkylpriser för kostnadsfördelning av persontid är differentierade mellan avdelningarna. Kalkyldifferenser från internavräkning fördelas enligt utfall för respektive avdelning/resultatområde på anslags- respektive uppdragsverksamhet.

I SCB:s modell för ekonomisk styrning inräknas gemensamma kostnader för lokaler, nät drift, telefon, administration etc. i kalkylpriset för persontid för att få en rättvis fördelning av kostnaderna på slutprodukter. Anslags- respektive uppdragsfinansierad verksamhet har därför indirekt via interna kalkylpriser belastas med proportionell andel av dessa kostnader.

Kostnader för gemensam infrastruktur – processer, verktyg och metoder – har fördelats på basis av tidrapporterad tid på slutprodukter och därmed på anslags- respektive uppdragsverksamheten.

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

	2008	2007		2008	2007
Not 1			Not 6		
Anslag			Kostnad för lokaler:		
2:1:5:1 SCB:s ramanslag	487 451	472 677	– lokalhyra	64 575	62 892
2:1:6:3 Hushålls o bostadsstat.	1 909	2 253	– hyra i utlandsverksamheten	3 818	2 304
16:25:80:1 Utbildningsdepartem.	7 101	7 874	– övriga lokalkostnader	6 967	7 856
9:18:1:9 Socialdepartementet	6 253	3 701	Summa	75 360	73 052
13:10:1:6 Integrationsdepartementet	-	785			
16:25:13:7 Utbildningsdep. PIAAC	744	-	Not 7		
Summa	503 458	487 290	Övriga driftkostnader:		
Not 2			– IT-tjänster, avgifter dataprogram	68 377	54 230
Intäkter av avgifter och andra ersättningar:			– resekostnader exkl. traktamente	27 710	26 459
– uppdragsintäkter	503 946	440 191	– inköp av inventarier m. m.	6 677	6 966
– kopior	14	19	– övriga driftkostnader	123 571	116 539
			Summa	226 335	204 194
enligt 4§ avgiftsförordningen:			varav övriga driftkostnader	45 687	37 360
– publikationsförsäljning	4 484	5 469	avseende tjänsteexporten		
– kurs- och konferensavgifter	652	182	Not 8		
andra ersättningar			Finansiella kostnader:		
– försäljning inventarier	170	183	– lån i Riksgälden till investeringar	1 544	1 787
– fakturerad kostnadsersättning och andra ersättningar	1 727	1 392	– övriga finansiella kostnader	288	186
Summa	510 993	447 436	Summa	1 832	1 973
Not 3			Not 9		
Intäkter av bidrag:			Kapitalförändringen för anslagsverksamheten beror på periodavgränsningsposterna och de regler för anslagsavräkning som gäller för utgifter respektive kostnader.		
– lönebidrag, anställningsstöd etc.	628	1 945	Anslagsavräknade utbetalningar av pensioner/avgångsvederlag (från skuld)	2 199	1 532
– bidrag från departement m. fl.	9 403	4 546	Ej anslagsavräknade periodposter avseende:		
– utomstatliga bidrag	2 329	9 794	– avtals-/delpension justering/nya beslut	-1 834	-2 103
Summa	12 360	16 255	– förändring semesterlöneskulden	35	-3 132
Not 4			– övriga upplupna kostnader och intäkter	13 220	-2 814
Finansiella intäkter:			Summa periodposter	13 620	-6 517
– räntekonto i Riksgälden	1 222	1 792	Saldo i avräkningen mot statsbudgeten	13 620	-6 517
– inlevererad ränta till inkomsttitel	-	-67	Resultat i uppdragsverksamheten	6 233	-8 409
– övriga finansiella intäkter	294	97	Årets kapitalförändring	19 853	-14 926
Summa	1 516	1 822			
Not 5					
Kostnad för personal:					
– löner o skattepliktiga ersättn.	437 192	424 647			
– arbetsgivaravgifter, pensionspremier etc., avtals-/delpension	225 576	218 449			
– övriga personalkostnader	19 075	18 847			
Summa	681 843	661 943			

Balansräkningen

	2008	2007
Not 10		
Balanserade utgifter för utveckling		
Anskaffningsvärde:		
– ingående balans	15 860	15 284
– årets balanserade utgift	4 165	577
Summa anskaffningsvärde	20 025	15 861
Avskrivningar:		
– ack. avskrivning, ing. balans	12 065	10 748
– årets avskrivning	1 372	1 317
Ack. avskrivningar	13 437	12 065
Bokfört värde vid årets utgång	6 588	3 796
därav pågående projekt	3 968	576
Not 11		
Rättigheter och andra immateriella tillgångar: utgifter för licenser och utveckling av dataprogram.		
Anskaffningsvärde:		
– ack. anskaffningsvärde	30 393	29 505
– årets anskaffningsutgift	4 055	888
Summa anskaffningsvärde	34 448	30 393
Avskrivningar:		
– ack. avskrivning ing. balans	23 573	18 053
– årets avskrivning	5 116	5 520
Ack avskrivning	28 689	23 573
Bokfört värde vid årets utgång	5 759	6 820
Not 12		
Förbättringsutgifter på annans fastighet – ombyggnader		
Anskaffningsvärde:		
– ingående balans	17 894	17 684
– årets förbättringsutgifter	-	210
Summa anskaffningsvärde	17 894	17 894
Avskrivningar:		
– ack. avskrivningar, ing. balans	15 134	13 213
– årets avskrivning	1 570	1 921
Summa avskrivningar	16 704	15 134
Bokfört värde vid årets utgång	1 190	2 760

	2008	2007
Not 13		
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
I posten redovisas huvudsakligen datorutrustning, men också kopiatorer, tryckeriutrustning, telefonväxel m.m.		
Anskaffningsvärde		
– ingående balans	101 749	104 773
– korr från 2006	-	61
– årets anskaffning	8 342	11 447
– avgår anskaffn.värde för årets uttrangeringar och försäljningar	-9 805	-14 532
Summa anskaffningsvärde vid årets utgång	100 286	101 749
Avskrivningar och nedskrivningar		
– ack. avskrivningar, ingående balans	73 684	70 406
– årets avskrivning o nedskrivning	15 454	17 810
– avgår ack. avskrivningar för årets uttrangeringar och försäljning	-9 805	-14 532
Summa ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar	79 333	73 684
Bokfört värde vid årets utgång.	20 953	28 065
Not 14		
Varulager och förråd		
– publikationslager	5 825	5 025
– profilartiklar	18	19
Summa	5 843	5 044
Not 15		
Kundfordringar, exklusive fordran på andra myndigheter		
– uppdragsfakturerering	27 550	31 242
– publikationsförsäljning	30	100
Summa	27 580	31 342
Fordringar som nedskrivits i samband med bokslut	846	1 605
Not 16		
Fordringar hos andra myndigheter		
– uppdragsfakturerering	36 403	46 532
– publikationsförsäljning	2	45
– ingående mervärdeskatt m. m.	16 256	11 120
– övriga fordringar myndigheter	-635	2 462
Summa	52 026	60 159

	2008	2007
Not 17		
Övriga fordringar		
– utsända fakturor	308	134
– tjänsteexportens medel i projekt-länder m.m.	1 403	1 097
– övrigt	94	55
Summa	1 805	1 286

Not 18		
Förutbetalda kostnader		
– hyra	16 035	16 598
– övrigt	15 828	4 785
Summa	31 863	21 383

Not 19		
Upplupna bidragsintäkter:		
– upplupna lönebidrag	88	42
– pågående uppdrag	-742	10 847
Summa	-654	10 889

Övriga upplupna intäkter :		
– pågående uppdrag	65 371	37 753

Not 20		
Avräkning med statsverket	-837	-10 896

Anslag i räntebärande flöde:		
Ingående balans	-14 213	-22 775
Redovisat mot anslag	487 451	473 461
Avräknat mot inkomsttitel	-	- 67
Inbetalning av anslagssparande	-	9 265
Inbetalning av ränta	-	67
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-477 401	-474 164
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-4 163	-14 213

Anslag i icke räntebärande flöde:		
Ingående balans	3 317	489
Redovisat mot anslag	16 007	13 828
Medel som betalats till icke räntebärande flöde	-15 998	- 11 000
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	3 326	3 317

Not 21

Balanserad kapitalförändring

	Anslag	Uppdrag	Totalt
UB 2007-12-31	-28 392	30 211	1 820
Kapitalförändring 2008	-6 516	-8 409	-14 926
UB 2008-12-31	-34 908	21 802	-13 106

SCB får disponera ackumulerade överskottsmedel upp till 10 procent av omsättningen för uppdragsverksamheten. Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 28 035 tkr motsvarande 5,4 procent (föregående år 21 802 tkr och 4,7 procent).

Not 22

Avsättningar: skuld avseende delpensioner

Ingående avsättning	4 979	4 027
Förändring av skuld, ny + justering	3 645	3 773
Årets utbetalningar	-4 338	-2 821
Utgående avsättning	4 286	4 979

Av utgående skuld återstår 2 333 tkr (2 698 tkr år 2007) i utgifter att avräkna anslag, enligt regler om utgiftsmässig anslagsavräkning.

Not 23

Lån i Riksgälden till anläggningstillgångar.

Låneskuld vid årets ingång	40 547	53 940
Årets nya lån	11 302	13 159
Årets amorteringar av lån	-18 691	-26 552
Låneskuld vid årets utgång	33 158	40 547

Direktamortering av lån ingår med 11 302 13 159

Låneram (mnkr) enligt regleringsbrev	55	55
--------------------------------------	----	----

Amortering andra halvåret 2008 betalades 2 januari 2009 på 4 753 tkr. Vilket betyder att årets amorteringar av lån enligt låneansökan till Riksgälden är på 23 444 tkr.

	2008	2007
--	------	------

Not 24

Skuld till andra myndigheter omfattar		
– arbetsgivaravgift, särsk. löneskatt	13 342	12 952
– pensionspremier etc.		
– utgående mervärdeskatt	3 711	5 191
– leverantörsfakturer	6 763	6 257
Summa	23 816	24 400

Not 25

Leverantörsskulder		
– ankomstregistrerade fakturer	2 278	3 062
– övriga leverantörsskulder	47 927	24 714
Summa	50 205	27 776

Not 26

Övriga skulder		
– personalens källskatt	12 919	12 756
– övrigt	-110	751
Summa	12 809	13 507

Not 27

Upplupna kostnader		
– semesterlöneskuld, löneskuld	57 541	56 575
– övriga upplupna kostnader	727	2 253
Summa	58 268	58 828

	2008	2007
--	------	------

Not 28

Oförbrukade bidrag		
inomstatliga pågående uppdrag	13 912	3 282
utomstatliga pågående uppdrag	5 834	7 428
Summa	19 746	10 710

Not 29

Förutbetalda intäkter		
inomstatliga pågående uppdrag	24 595	36 899
utomstatliga pågående uppdrag	21 313	21 331
Summa	45 908	58 230

8.6 Uppgifter om ledande befattningshavare enligt Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) 7 kap 2 §

Uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

SCB:s Insynsråd	Lön ¹ arvode	Ledamot i andra styrelser etc.
<i>Ordförande</i>		
Kjell Jansson	981 377	IVL AB, Centrala studiestödsnämnden,
Generaldirektör t.o.m. 2008-10-12	Tjänstebil	Örebro universitet, VERVA
Mats Wadman	223 501	
T.f. Generaldirektör fr.o.m. 2008-10-13		
<i>Ledamöter</i>		
Annakarin Bergström	5 800	–
Jens Hedström	5 800	NNR Service AB
Cecilia Hermansson ²	–	–
Anna Kleen	7 250	–
Mats Larsson	7 250	–
Anna Lilliehöök	7 250	–
Carl Melin	2 900	–
Thomas Ljunglöf	1 450	–
<i>Ledande befattningshavare</i>		
Mats Wadman	742 221	
Överdirektör ³		
T.f. Generaldirektör fr.o.m. 2008-10-13		

1) Inklusive skattepliktiga ersättningar och förmåner.

2) Har avsagt sig arvode.

3) Öd ingår ej i Insynsrådet.

9. Ledningsgruppen år 2008

Från vänster: Lars Melin, *Ekonomisk statistik*, Berit Olsson, *International Consulting Office (ICO)*, Mats Wadman, *T.f. generaldirektör*, Torbjörn Lindström, *Personalavdelningen*, Anna Björk, *Datainsamling från individer och hushåll*, Inger Eklund, *Regioner och miljö*, Folke Carlsson, *Utvecklingsavdelningen*, Eva Bolin, *Datainsamling från företag och organisationer*, Stina Andersson, *GD-stab*, Bo Lundholm, *Ekonomiavdelningen*, Åke Bruhn, *Processavdelningen*, Cecilia Westström, *Kommunikationsavdelningen*, Anna Wilén, *Befolkning och välfärd*, Monica Nelson Edberg, *Nationalräkenskaper*.

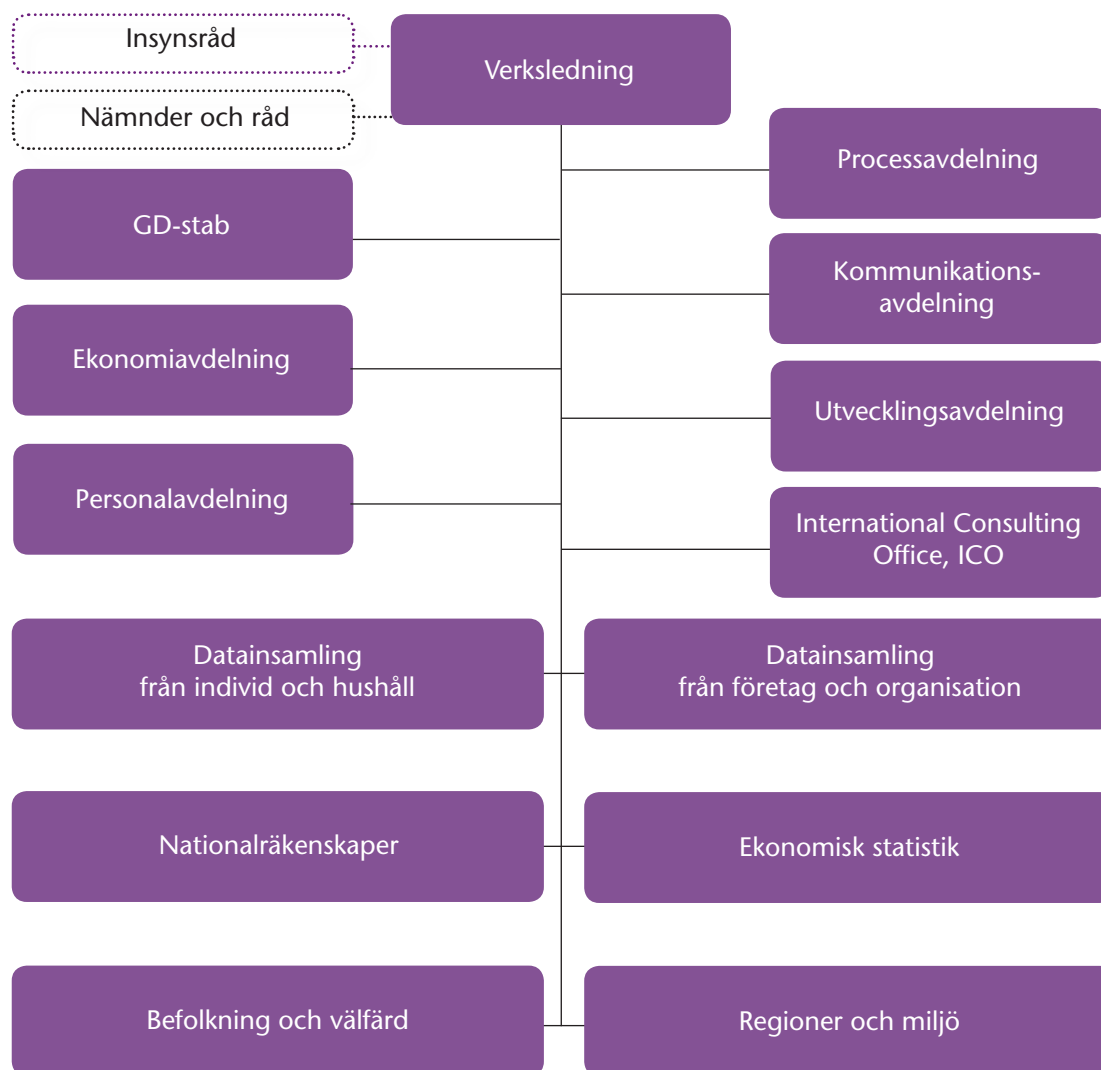
10. Insynsrådet år 2008

Från den 1 januari 2007 finns ett insynsråd vid SCB istället för en styrelse. Enligt SCB:s instruktion ska rådet bestå av högst nio ledamöter samt generaldirektören som är ordförande. Insynsrådet har enbart en rådgivande funktion och ska biträda GD med råd för att verksamheten ska bedrivas effektivt och i överensstämmelse med målen för denna.

Från vänster: Mats Larsson, Thomas Ljunglöf, SCB:s tillförordnade generaldirektör Mats Wadman, Anna Lilliehöök, Carl Melin, Jens Hedström, Anna Kleen och Agneta Rönn. Cecilia Hermansson saknas på fotot.

Organisation 2008

ISSN 1654-0743 (online)
ISSN 1654-0387 (print)
ISBN 978-91-618-1479-4 (print)

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Kundservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Customer service, phone +46 8 506 948 01